

**ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ
ΛΕΜΕΣΟΥ- ΑΜΑΘΟΥΝΤΑΣ**

ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου, 2017

(Αυθεντικό)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	<u>Σελίδα</u>
1. Σύσταση Συμβουλίου	2
2. Ίδρυση και σκοποί	2
3. Περιοχή Συμβουλίου	3
4. Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων και ροή λυμάτων	3-4
5. Αντλιοστάσια.....	4
6. Έλεγχος ποιότητας των επεξεργασμένων λυμάτων.....	4-5
7. Κατασκευαστικά έργα	6-10
8. Οικονομικά αποτελέσματα	10-12
9. Συγκριτικός πίνακας διαφόρων λογιστικών και τεχνικών παραμέτρων για τα τελευταία πέντε χρόνια.....	13
10. Συνεδριάσεις Συμβουλίου	14
11. Προσωπικό που εργοδοτείται σήμερα από το Συμβούλιο.....	14
 Οικονομικές καταστάσεις	
Έκθεση Ελεγκτών	15-17
Κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης	18
Κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	19
Κατάσταση μεταβολών καθαρής θέσης	20
Κατάσταση ταμιακής ροής	21
Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις	22-53

1.0 Σύσταση Συμβουλίου

1.1 Το Συμβούλιο διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο στο οποίο συμμετέχουν 37 άτομα ως ακολούθως:

- Ο Δήμαρχος Λεμεσού
- Όλοι οι Δημοτικοί Σύμβουλοι του Δήμου Λεμεσού (26 άτομα)
- Δήμαρχος Γερμασόγειας
- Δήμαρχος Μέσα Γειτονιάς
- Δήμαρχος Αγίου Αθανασίου
- Δήμαρχος Κάτω Πολεμιδιών
- Εκπρόσωπος Επάρχου Λεμεσού
- Πρόεδροι Κοινοτικού Συμβουλίου Πύργου, Παρεκκλησιάς, Πάνω Πολεμιδιών και Αγίου Τύχωνα.
- Εκπρόσωπος Κοινοτικού Συμβουλίου Μονής

Πρόεδρος του Συμβουλίου είναι ο εκάστοτε Δήμαρχος του Δήμου Λεμεσού.

1.2 Γενικός Διευθυντής
Ιάκωβος Παπαϊακώβου - FCCA

1.3 Ελεγκτές
Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας

1.4 Ανεξάρτητοι Ελεγκτές
Yiallourides & Partners Ltd
Εγκεκριμένοι Λογιστές και Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές

1.5 Υποστατικά και εγκαταστάσεις Συμβουλίου

Κεντρικά Γραφεία: Φραγκλίνου Ρούσβελτ 76, Κτίριο Α, Λεμεσός
Εργοστάσιο Επεξεργασίας Λυμάτων: Περιοχή Μονής
Υπηρεσία για έκτακτη ανάγκη εκτός ωραρίου εργασίας, Τηλ 77772015

2.0 Ίδρυση και σκοποί του Συμβουλίου.

2.1. Το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου.

2.2. Ιδρύθηκε και λειτουργεί με βάση τον Περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμο Αρ. 1/1971.

2.3. Βασική αποστολή του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας είναι η εγκατάσταση και λειτουργία κεντρικών συστημάτων συλλογής και επεξεργασίας οικιστικών και βιομηχανικών υγρών αποβλήτων της περιοχής Μείζονος Λεμεσού ως επίσης και η κατασκευή της βασικής υποδομής του συστήματος αποχέτευσης ομβρίων υδάτων.

2.4. Οι σκοποί του Συμβουλίου επιτυγχάνονται με:

- (i) τον προγραμματισμό και εκτέλεση βασικών έργων υποδομής
- (ii) την κατασκευή, επέκταση, λειτουργία και συντήρηση του αποχετευτικού συστήματος εντός της περιοχής αρμοδιότητας του
- (iii) τη διενέργεια δανείων και εξυπηρέτηση τους επί μακροχρόνιας βάσης
- (iv) την επιβολή τελών επί της αξίας γενικής εκτίμησης των ακινήτων σε τιμές 1.1.2013 και την επιβολή τελών χρήσης επί της κατανάλωσης νερού για όλα τα υποστατικά

που είναι συνδεδεμένα με το δημόσιο σύστημα αποχέτευσης με σκοπό την χρηματοδότηση των κατασκευαστικών έργων και της λειτουργίας του συστήματος.

Σημειώνεται ότι μέχρι και το έτος 2016, η επιβολή των τελών γινόταν επί της εκτιμημένης αξίας των ακινήτων σε τιμές 1.1.1980.

3.0 Περιοχή Συμβουλίου

- 3.1. Η περιοχή του Συμβουλίου όπως φαίνεται στο χάρτη (σελίδα 7) περιλαμβάνει τις περιοχές εντός των δημοτικών ορίων του Δήμου Λεμεσού, Μέσα Γειτονιάς, Κάτω Πολεμιδιών, Αγίου Αθανασίου, Γερμασόγειας, καθώς επίσης και τις οικιστικές περιοχές των Κοινοτικών Συμβουλίων Πάνω Πολεμιδιών, Παλώδιας, Μουταγιάκας, Αγίου Τύχωνα, Παρεκκλησιάς, Πύργου και Μονής.

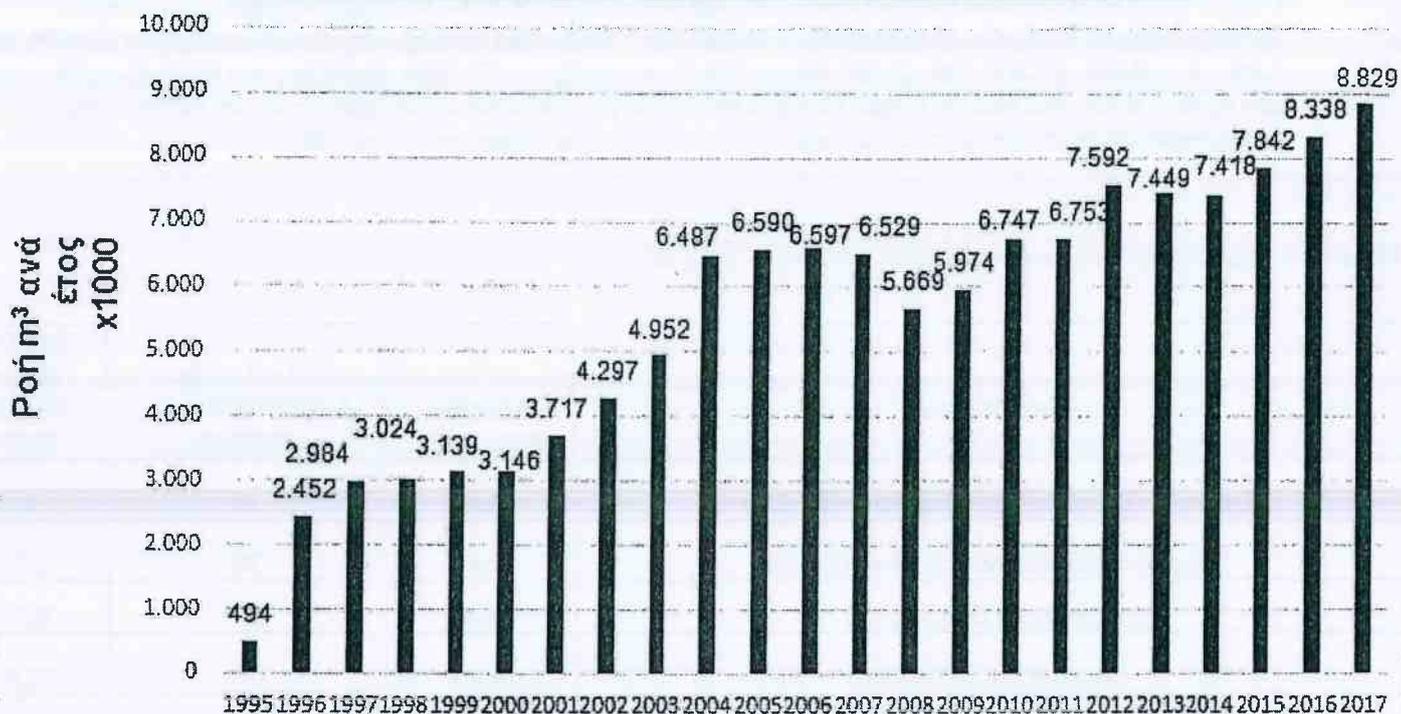
4.0 Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων και ροή λυμάτων

- 4.1. Τα υγρά απόβλητα των υποστατικών τα οποία είναι συνδεδεμένα με το δημόσιο αποχετευτικό σύστημα, μέσω του συστήματος διασωληνώσεων, μεταφέρονται με βαρύτητα ή με τη βοήθεια των αντλιοστασίων στις εγκαταστάσεις βιολογικής επεξεργασίας λυμάτων οι οποίες βρίσκονται στην περιοχή Μονής. Εκεί γίνεται η επεξεργασία των λυμάτων με βιολογική μέθοδο. Με λίγα λόγια στο σταθμό επεξεργασίας λυμάτων, η επεξεργασία επιτυγχάνεται με μικροοργανισμούς οι οποίοι αναπαράγονται σε ειδικές δεξαμενές αερισμού (μέθοδος ενεργούς ιλύος).
- 4.2. Η επεξεργασία των υγρών αποβλήτων που διενεργείται στο σταθμό, είναι τριτοβάθμιου βαθμού. Το τριτοβάθμια επεξεργασμένο νερό είναι άριστης ποιότητας κατάλληλο για άρδευση και συνάδει πλήρως με την Άδεια Απόρριψης του Τμήματος Περιβάλλοντος Αρ. 68/2012.
- 4.3. Ο όγκος λυμάτων που εισέρχονται στο σταθμό επεξεργασίας λυμάτων από το χρόνο έναρξης λειτουργίας του το 1995 μέχρι το 2017 σε κυβικά μέτρα είναι ο ακόλουθος:

x1000 m3 (κυβ.μέτρα)

1995	494
1996	2.452
1997	2.984
1998	3.024
1999	3.139
2000	3.146
2001	3.717
2002	4.297
2003	4.952
2004	6.487
2005	6.590
2006	6.597
2007	6.529
2008	5.669
2009	5.974
2010	6.747
2011	6.753
2012	7.592
2013	7.449
2014	7.418
2015	7.842
2016	8.338

ΡΟΗ ΛΥΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΝΑ ΕΤΟΣ

5.0 Αντλιοστάσια

5.1 Η προώθηση των λυμάτων προς τον σταθμό επεξεργασίας λυμάτων στην περιοχή Μονής επιτυγχάνεται με τη λειτουργία εννέα (9) αντλιοστασίων όπως περιγράφονται πιο κάτω, τα οποία βρίσκονται ως επί το πλείστον, κατά μήκος του παραλιακού μετώπου (από δυτικά προς ανατολικά).

Όνομασία αντλιοστασίου

Τοποθεσία αντλιοστασίου σε λειτουργία

E	Στην περιοχή Τσιφλικούδια
D	Στην περιοχή Μαρίας Λεμεσού
G	Στην περιοχή ποταμού Γαρύλλη στα Κάτω Πολεμίδα
C	Παρά το ξενοδοχείο Crowne Plaza
B	Στην παραλία παρά το ξενοδοχείο Ποσειδόνια
4S	Στην παραλία παρά το ξενοδοχείο Four Seasons
H	Στην παραλία παρά την περιοχή Αγίας Βαρβάρας
I	Στην παραλία μεταξύ των ξενοδοχείων Le Meridien και Saint Rafael
F	Παρά τον ηλεκτροπαραγωγικό σταθμό Μονής

6.0 Έλεγχος ποιότητας του ανακυκλωμένου νερού

6.1 Ο έλεγχος και παρακολούθηση της ποιότητας του ανακυκλωμένου νερού, που παράγεται στο Σταθμό Επεξεργασίας Λυμάτων του Συμβουλίου στη Μονή, άρχισε παράλληλα με τη λειτουργία του σταθμού τον Ιούλιο του 1995.

6.2 Κατά τον έλεγχο αυτό, διενεργούνται όλες οι απαιτούμενες αναλύσεις, τόσο στην είσοδο όσο και στην έξοδο μετά την τριτοβάθμια επεξεργασία, καθώς και στα ενδιάμεσα στάδια επεξεργασίας.

- 6.3 Γίνεται έλεγχος του φορτίου των λυμάτων που εκφράζεται με την παράμετρο BOD₅ (Biochemical Oxygen Demand), COD (Chemical Oxygen Demand), του ολικού αζώτου Tot - N (Total Nitrogen), του αζώτου της αμμωνίας NH₄-N, των αιωρούμενων στερεών S.S. (Suspended Solids), του ολικού φωσφόρου (Tot-P), των λιπών και ελαίων (FOG), των μετάλλων και άλλων παραμέτρων. Τα όρια ποιότητας του ανακυκλωμένου νερού που έχουν καθοριστεί από το Τμήμα Περιβάλλοντος με βάση την Άδεια Απόρριψης με αρ. 68/2012 μαζί με τα πραγματικά αποτελέσματα των μετρήσεων φαίνονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Ποιοτικά χαρακτηριστικά ανακυκλωμένου νερού – Έτος 2017

Παράμετρος	Μονάδα Μέτρησης	ΟΡΙΑ ΑΔΕΙΑΣ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ Αρ. 68/2012	ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ ΕΤΟΣ 2017
Βιοχημικά Απαιτούμενο Οξυγόνο (BOD ₅)	mg/l	10	4
Χημικά Απαιτούμενο Οξυγόνο (COD)	mg/l	70	27
Αιωρούμενα Στερεά (SS)	mg/l	10	6,1
Ολικό Άζωτο (Tot-N)	mg/l	15*	12,9
Ολικός Φωσφόρος (Tot-P)	mg/l	10**	1,5
Χλωριούχα (Cl)	mg/l	300	349
Ηλεκτρική Αγωγιμότητα (Conductivity)	μS/cm	2500	1839
Λίπη και Έλαια (Oil & Grease)	mg/l	5	3
Ψευδάργυρος (Zn)	mg/l	1 ***	0,0071
Χαλκός (Cu)	mg/l	0,1	0,0064
Μόλυβδος (Pb)	mg/l	0,15	0,0017
Κάδμιο (Cd)	mg/l	0,01	0,0010
Υδράργυρος (Hg)	mg/l	0,05	0,0009
Χρώμιο (Cr)	mg/l	0,1	0,0015
Νικέλιο (Ni)	mg/l	0,2	0,0066
Βόριο (B)	mg/l	0,75	0,40
pH	-	6,5-8,5	7,92
Υπολειμματικό Χλώριο	mg/l	0,5-1****	0,73
Εντερικά Κολοβακτηρίδια (E. Coli)	ανα 100ml	5	0
Αυγά Εντερ. Παρασίτων (Helminth Eggs)	ανα 1000ml	Τίποτε	0

* Για απόρριψη στη θάλασσα 10 mg/l

** Για απόρριψη στη θάλασσα 2 mg/l

*** Για απόρριψη στη θάλασσα 0,1 mg/l

**** Για απόρριψη στη θάλασσα 0,5 mg/l

Γίνονται παράλληλα και μετρήσεις και άλλων παραμέτρων που καθορίζονται στη πιο πάνω Άδεια, ώστε να διασφαλίζεται σταθερή ποιότητα και καταλληλότητα των τριτοβάθμια επεξεργασμένων λυμάτων και χρήση τους ως ανακυκλωμένο νερό στη γεωργία για σκοπούς άρδευσης.

7.0 Κατασκευαστικά έργα

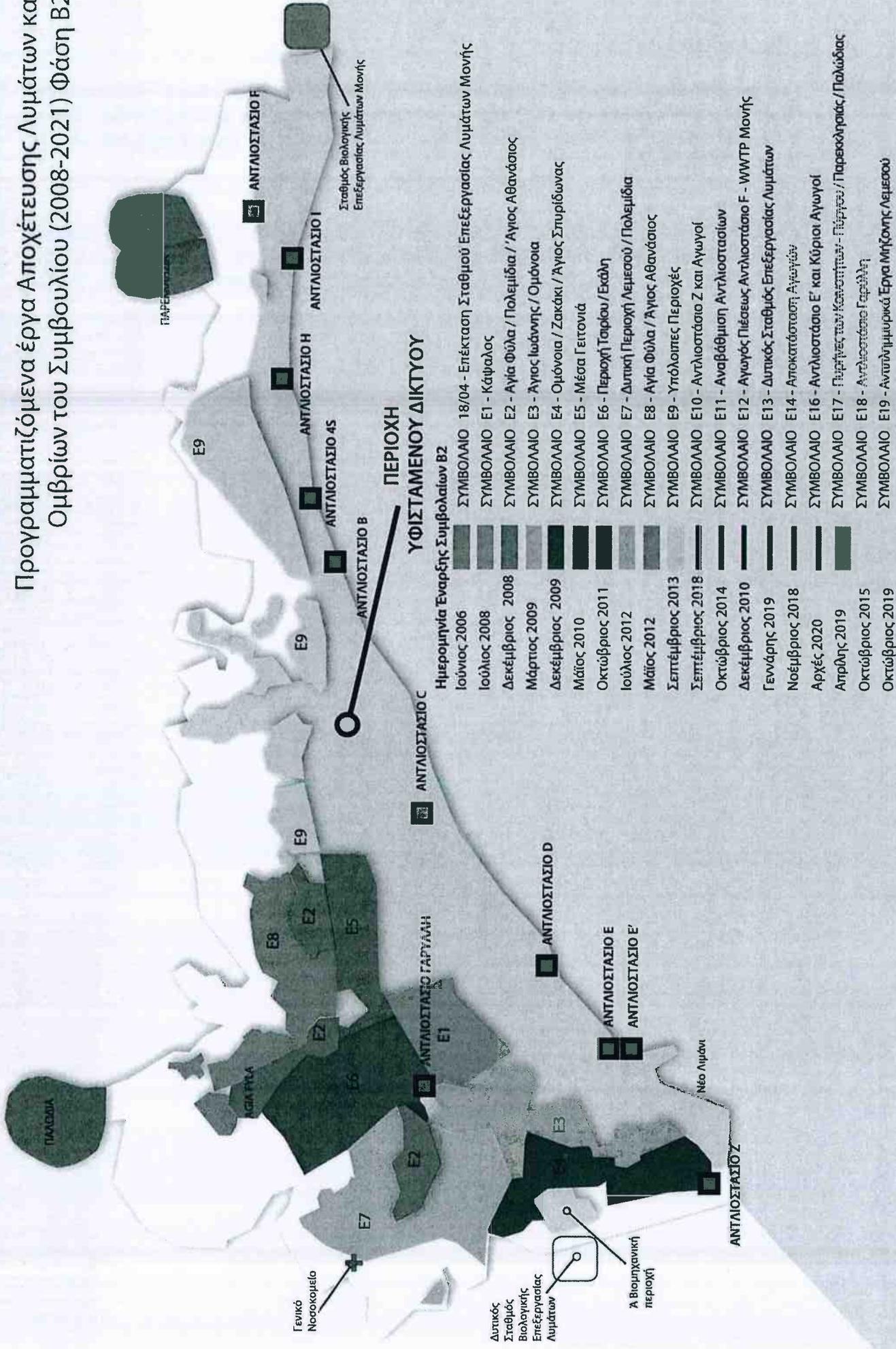
7.1 Το αποχετευτικό σύστημα Λεμεσού-Αμαθούντας κατασκευάζεται σε φάσεις και θα καλύψει ολόκληρη την περιοχή του Συμβουλίου, από το Ζακάκι μέχρι την περιοχή Μονής. Έχουν ήδη συνδεθεί με το σύστημα μεταξύ άλλων, όλα τα ξενοδοχεία της περιοχής και όλες οι βιομηχανικές εγκαταστάσεις.

7.2 Α' Φάση

Οι εργασίες για κατασκευή της Α' Φάσης του έργου άρχισαν το 1992 και ολοκληρώθηκαν αρχές του 1995 έναντι συνολικής δαπάνης ύψους €75 εκ. περίπου. Οι περιοχές οι οποίες καλύφθηκαν από την Α' Φάση του έργου φαίνονται στον χάρτη που ακολουθεί με γκριζό χρώμα.

ΧΑΡΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Προγραμματιζόμενα έργα Αποχέτευσης Λυμάτων και Ομβρίων του Συμβουλίου (2008-2021) Φάση Β2

7.3 Β' Φάση

Το Συμβούλιο μέσα στα πλαίσια της επέκτασης του δικτύου αποχέτευσης ολοκλήρωσε στα μέσα του 2004 το πρόγραμμα νέων επενδύσεων για την Β1 Φάση του έργου ύψους €34 εκ. περίπου.

Παράλληλα ετοιμάστηκε και για τη Φάση Β2 το νέο πρόγραμμα επενδύσεων για την επέκταση του δικτύου αποχέτευσης με αρχικό προϋπολογιζόμενο κόστος ύψους €407 εκ. περίπου. Το κόστος αυτό αναπροσαρμόζεται συνεχώς ανάλογα με τις εξελίξεις και στο παρόν στάδιο υπολογίζεται στα €375 εκ. περίπου μετά την ακύρωση ή αναβολή μέρους των έργων που προγραμματιζόνταν, όπως οι εγκαταστάσεις αποξήρανσης λάσπης και τα νέα γραφεία του Συμβουλίου.

Φάση Β2 - Στόχοι

Το Συμβούλιο είχε ετοιμάσει πρόγραμμα συνέχισης των κατασκευαστικών έργων με στόχο την επέκταση και ολοκλήρωση όλων των έργων μέχρι το 2014-2015 λόγω όμως της οικονομικής κρίσης και της καθυστέρησης που παρατηρείται στην έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών για την ανέγερση του νέου σταθμού επεξεργασίας λυμάτων δυτικά της Λεμεσού, οι εργασίες του έργου αυτού, δεν υπολογίζεται να ολοκληρωθούν πριν το 2022.

Έργα αποχέτευσης λυμάτων – Φάση Β2

Το συνολικό προϋπολογισθέν κόστος των έργων αποχέτευσης λυμάτων τα οποία κατασκευάστηκαν ή πρόκειται να κατασκευαστούν στα πλαίσια της Φάσης Β2 μέχρι το 2022 ανέρχεται στα €283 εκ. περίπου.

Τα κυριότερα έργα που συμπεριλαμβάνονται στην Φάση Β2 είναι τα ακόλουθα:

- Αναβάθμιση του Σταθμού Επεξεργασίας Λυμάτων στη Μονή. Ο Σταθμός Επεξεργασίας Λυμάτων είχε φθάσει σε πλήρη δυναμικότητα το 2005 και η επέκτασή του κρίθηκε ως επείγουσα.

Τα κατασκευαστικά έργα για την επέκταση του σταθμού άρχισαν τον Αύγουστο του 2006 και ολοκληρώθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2008 με το συνολικό κόστος να φτάνει τα €30 εκ. περίπου.

Μετά την αναβάθμιση, η δυναμικότητα του σταθμού για επεξεργασία λυμάτων σε υδραυλικό φορτίο έχει αυξηθεί από 22.000 m³/ημέρα σε 40.000 m³/ημέρα ενώ η δυναμικότητα επεξεργασίας σε βιολογικό φορτίο (BOD₅) έχει αυξηθεί από 4.500 κιλά/ημέρα σε περίπου 15.000 κιλά/ημέρα.

- Επέκταση και αναβάθμιση του συστήματος των κεντρικών συλλεκτήριων αγωγών που περιλαμβάνει αγωγούς βαρύτητας και πίεσεως.
- Επέκταση του δικτύου αποχέτευσης λυμάτων έτσι ώστε να καλύψει ολόκληρη την περιοχή της Μείζονος Λεμεσού. Αυτό σημαίνει επέκταση των κύριων και δευτερευόντων αγωγών σε ολόκληρη την περιοχή του έργου που δεν κατασκευάστηκε ακόμη δίκτυο και συμπεριλαμβάνει όλες τις προβληματικές περιοχές δυτικά και βόρεια του υφιστάμενου συστήματος όπως το κέντρο της Αγίας Φύλας και των περιοχών Εκάλης, των οικιστικών περιοχών Πάνω Πολεμιδιών, Μονταγιάκα και περιοχή Αγίου Τύχωνα.

Επίσης συμπεριλαμβάνει όλες τις αστικές περιοχές των Δήμων Κάτω Πολεμιδιών, Μέσα Γειτονιάς, Αγίου Αθανασίου και Γερμασόγειας.

- Το Συμβούλιο άρχισε την υλοποίηση του έργου για τη κατασκευή του αποχετευτικού συστήματος λυμάτων στις κοινότητες Πύργου-Παρεκκλησιάς το οποίο θα συγχρηματοδοτηθεί από τα Ευρωπαϊκά Ταμεία στα πλαίσια της Πολιτικής Συνοχής. Το έργο αναμένεται να συμπληρωθεί μέχρι το 2021.

Όλα τα Συμβόλαια που αφορούν αγωγούς λυμάτων σε κατοικημένες περιοχές (E1, E2, E3, E4, E5, E6, E7, E8 και E9), έχουν ολοκληρωθεί και παραληφθεί και η σύνδεση των υποστατικών βρίσκεται σε εξέλιξη.

- Αναβάθμιση πέντε υφιστάμενων αντλιοστασίων για να αντεπεξέλθουν στην αυξημένη ροή των λυμάτων από τις περιοχές που θα συνδεθούν στο σύστημα.

Για την αναβάθμιση των πέντε αντλιοστασίων έχει υπογραφεί το Συμβόλαιο E11 του οποίου οι εργασίες συμπληρώθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2016.

- Κατασκευή δύο νέων αντλιοστασίων για εξυπηρέτηση των νέων περιοχών που θα συνδεθούν στο σύστημα. Η κατασκευή ενός εκ των δύο αντλιοστασίων παρά τον ποταμό Γαρύλλη (Συμβόλαιο E18) έχει συμπληρωθεί και έχει ήδη τεθεί σε λειτουργία. Για την κατασκευή του δεύτερου αντλιοστασίου βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία αξιολόγησης και ανάθεσης του Συμβολαίου E10 και η έναρξη των εργασιών αναμένεται στις αρχές του 2019.
- Κατασκευή νέου σταθμού επεξεργασίας λυμάτων στα δυτικά παρά την Α' Βιομηχανική περιοχή Λεμεσού δυναμικότητας περίξ των 13.000 m³/ημερησίως (Συμβόλαιο E13). Η προσφορά κατακυρώθηκε πρόσφατα και αναμένεται η έναρξη των εργασιών στις αρχές του 2019.
- Αναβάθμιση και αποκατάσταση κύριου συλλεκτήριου αγωγού βαρύτητας και πίεσης (Συμβόλαιο E14). Η προσφορά έχει προκηρυχθεί και οι εργασίες αναμένεται να αρχίσουν στις αρχές του 2019.

Έργα αποχέτευσης Ομβρίων Υδάτων – Φάση B2

Έργα αποχέτευσης ομβρίων υδάτων που περιλαμβάνονται στην Φάση B2 συνολικού κόστους πέραν των €92 εκ. περίπου περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- Κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων στη δυτική περιοχή της Λεμεσού για την άμβλυση του προβλήματος πλημμύρων που υπάρχει στην περιοχή. Σημαντικό μέρος των έργων αυτών έχουν ήδη συμπληρωθεί.
- Κατασκευή δικτύου ομβρίων υδάτων σε πυκνοκατοικημένες περιοχές της Λεμεσού. Μεγάλο μέρος τους έχει ήδη συμπληρωθεί όπως αναφέρεται πιο κάτω.
- Κατασκευή/διαμόρφωση τεσσάρων δεξαμενών κατακράτησης ομβρίων που αποτελούν μέρος των αντιπλημμυρικών μέτρων της Λεμεσού βάσει του ολοκληρωμένου σχεδίου αποχέτευσης ομβρίων 2004. Η πρώτη λίμνη κατακράτησης διαμορφώθηκε ήδη στην περιοχή της λίμνης Μακριά δυτικά του νέου λιμανιού Λεμεσού. Η δεύτερη λίμνη κατακράτησης στην περιοχή Κάτω Πολεμιδιών κατασκευάστηκε μέσα στα πλαίσια των έργων του κάθετου δρόμου που εκτελούνται από το Τμήμα Δημοσίων Έργων και έχει ήδη παραληφθεί από το ΣΑΛΑ.

Το ΣΑΛΑ ετοίμασε επίσης τα σχέδια και την μελέτη για το έργο αποχέτευσης ομβρίων του παρακαμπτηρίου δρόμου του Νέου Λιμανιού Λεμεσού (κάθετος δρόμος), υπολογιζόμενου κόστους περίξ των €25 - €30 εκ., την δαπάνη του οποίου ανέλαβε εξολοκλήρου η Κυβέρνηση. Οι κατασκευαστικές εργασίες έχουν ήδη συμπληρωθεί συμπεριλαμβανομένης και της λίμνης κατακράτησης.

Έργα που έχουν συμπληρωθεί μέχρι σήμερα

Έργα αποχέτευσης λυμάτων

Η κατασκευή αγωγών λυμάτων γενικά έχει συμπληρωθεί σε όλες σχεδόν τις ανεπτυγμένες περιοχές εντός των ορίων του Συμβουλίου πλην των περιοχών των Κοινοτικών Συμβουλίων Πύργου, Παρεκκλησιάς και Παλώδιας.

Έργα αποχέτευσης ομβρίων υδάτων

Τα έργα αυτά περιέλαβαν την κατασκευή ξεχωριστών οχετών για διοχέτευση των νερών της βροχής στη θάλασσα και κάλυψαν τις εξής περιοχές:

i. Φάση Β1

- Οδός Κωστή Παλαμά και περιοχή Λανιτείου Γυμνασίου
- Οδός Κολοκοτρώνη και Μελετίου Μεταξάκη – περιοχή Μέσα Γειτονιάς
- Οδός Μπιζανίου – περιοχή Αγίου Αθανασίου/Γερμασόγειας
- Οδός Μίλωνος – Περιοχή Ομόνοιας/Ζακακίου.

ii. Φάση Β2 Συμβόλαια Ε1 - Ε5

- Στην περιοχή του Δήμου Μέσα Γειτονιάς (οδός Κωστή Παλαμά, Μάρκου Δράκου και Στέλλας Σουλιώτη)
- Στην περιοχή Ζακακίου (οδός Πάρου, οικόπεδα Αραούζου, Σερίφου και νότια του πρώην εργοστασίου Νέμιτσα).
- Στην περιοχή νότια του Κεντρικού Πυροσβεστικού Σταθμού Λεμεσού
- Στην περιοχή βόρεια της Λεωφόρου Μακαρίου σε όλο το μήκος της οδού Βασιλέως Κωνσταντίνου.
- Στην περιοχή της Αγίας Φύλας επί της οδού 1^{ης} Απριλίου.
- Στην περιοχή δυτικά της οδού Κατσαντωναίων βόρεια της λεωφόρου Σπύρου Κυπριανού.
- Στην περιοχή Καψάλου στην οδό Σιμών Μπουβουάρ.

Τα έργα αποχέτευσης ομβρίων που περιλαμβάνονταν στα Συμβόλαια Ε6, Ε7 και Ε8 έχουν αναβληθεί λόγω της οικονομικής κρίσης, εκτός από τμήμα του αγωγού ομβρίων στην οδό Ιανού στην Αγία Φύλα (Συμβόλαιο Ε7). Μετά από διαβουλεύσεις με την Κυβέρνηση έχει ληφθεί απόφαση για κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων συνολικού κόστους πέραν των €28.5 εκ. με χρηματοδότηση από μέρους της Κυβέρνησης με ποσό ύψους €16 εκ. περίπου, η κατασκευή των οποίων αναμένεται να ολοκληρωθεί περί το 2022.

7.4 Οι περιοχές οι οποίες καλύφθηκαν από την Α΄ Φάση και την Φάση Β1 του έργου φαίνονται με γκριζό χρώμα στο χάρτη στη σελίδα 7, ενώ οι περιοχές οι οποίες καλύπτονται από την Φάση Β2 φαίνονται ανά συμβόλαιο στον ίδιο χάρτη.

8.0 Οικονομικά αποτελέσματα (Βλέπε επίσης επισυνημμένες οικονομικές καταστάσεις)

8.1 Η κατάσταση συνολικών εισοδημάτων για το έτος 2017 παρουσιάζει πλεόνασμα μετά τη φορολογία €9.859.641 και πριν τη ζημιά από αναπροσαρμογή της δίκαιης αξίας των μετοχών ύψους €77.991 και του κέρδους από την αναπροσαρμογή της δίκαιης αξίας χρεωστών ύψους €204.791 καθώς επίσης και του κέρδους του Ταμείου Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων σύμφωνα με το αναθεωρημένο ΔΛΠ19 ύψους €1.708.578. Μετά τη συμπερίληψη της αναπροσαρμογής της δίκαιης αξίας των μετοχών, των χρεωστών και του κέρδους του Ταμείου Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων η κατάσταση συνολικών εισοδημάτων παρουσιάζει πλεόνασμα ύψους €11.695.019.

Οι επενδύσεις σε στοιχεία πάγιου ενεργητικού κατά το 2017 ανήλθαν σε €9.242.672, το δε συνολικό ποσό των επενδύσεων σε αποχρεωτικά έργα λυμάτων και ομβρίων και άλλες υποδομές κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 ανέρχεται στα €342.591.721.

Κατά το 2017 δεν έγινε οποιαδήποτε εκταμίευση από τα εγκεκριμένα μακροπρόθεσμα δάνεια. Οι συνολικές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις κατά το ίδιο έτος ανήλθαν σε €157.021.151.

8.2 Χρεώστες, αγωγές και εκτέλεση αποφάσεων των Δικαστηρίων μέχρι τις 31/12/2017

Όπως φαίνεται στη σημείωση 6 των οικονομικών καταστάσεων, οι χρεώστες αποχρεωτικών τελών παρουσιάζουν διαχρονικά αυξητική τάση, παρά τα μέτρα που λαμβάνονται από το Συμβούλιο. Στον πίνακα που ακολουθεί φαίνεται η κατανομή των χρεωστών σε αποχρεωτικά τέλη με βάση το ύψος της οφειλής τους.

		ΥΠΟΛΟΙΠΑ		ΑΡΙΘΜΟΣ	
ΑΠΟ	ΜΕΧΡΙ	1991-2017	%	ΠΕΛΑΤΩΝ	%
		€			
0,01	499,99	1.954.893	13,29	11.425	62,80
500,00	999,99	2.218.720	15,08	3.211	17,02
1.000,00	1.999,99	3.137.837	21,33	2.260	12,27
2.000,00	2.999,99	1.740.114	11,83	681	3,95
3.000,00	+	5.657.092	38,46	705	3,95
		14.708.656	100,00	18.194	100,00

Όπως φαίνεται στον πίνακα πιο πάνω, το 72% περίπου των αποχρεωτικών τελών (δηλαδή ποσό ύψους €10.54 εκ.) οφείλεται από 3.673 ιδιοκτήτες που αντιστοιχούν με το 20,18% του συνόλου των φορολογουμένων.

Επίσης ποσά πάνω από €2.000 οφείλονται από 1440 ιδιοκτήτες (δηλαδή το 7,91% περίπου των φορολογουμένων) που αντιστοιχούν σε συνολικό ποσό ύψους €7,39εκ., περίπου, ενώ το υπόλοιπο 92,12% των οφειλετών (δηλαδή 16.754 ιδιοκτήτες), οφείλουν ποσά κάτω των €2.000, που αντιστοιχούν σε συνολικό ποσό ύψους €7.31 εκ. ή το 49,7% του συνόλου των οφειλόμενων τελών.

Επίσης όπως φαίνεται στον πιο πάνω πίνακα, 721 ιδιοκτήτες οι οποίοι οφείλουν ποσά μεγαλύτερα από €3.000, οφείλουν το συνολικό ποσό των €5,7 εκ. περίπου. Πλείστοι από τους ιδιοκτήτες αυτούς είναι νομικά πρόσωπα και εναντίον τους έχουν κινηθεί νομικές διαδικασίες.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, το 2017 δόθηκαν οδηγίες σε διάφορους δικηγόρους για να κινηθούν αγωγές για άλλες 90 περίπου νέες υποθέσεις. Από αυτές κινήθηκαν τελικά μόνο 42 αγωγές ενώ οι υπόλοιπες έχουν εξοφληθεί ή αποπληρώνονται με δόσεις.

Μέχρι τις 31/12/2017, ο συνολικός αριθμός των αγωγών που κινήθηκαν ανέρχεται περίπου στις 5.434, από τις οποίες 4.050 περίπου (75%) εκτελέστηκαν ενώ για τις υπόλοιπες δεν κατέστη δυνατή η εκτέλεση τους. Οι αγωγές που κινήθηκαν αφορούν ποσά ύψους €11.9 εκ. περίπου, από τα οποία επιδικάστηκαν και εξοφλήθηκαν ποσά ύψους €9.63 εκ. περίπου.

Στον πίνακα πιο κάτω, φαίνονται και τα περαιτέρω μέτρα στα οποία προχώρησε το Συμβούλιο στα πλαίσια προώθησης των αγωγών.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΡ. ΑΓΩΓΩΝ
ΓΙΑ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ	28
ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΑΓΩΓΗΣ	4
ΕΠΙΔΟΣΗ ΑΓΩΓΗΣ	46
ΟΡΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΑΚΡΟΑΣΗ	6
ΑΠΟΦΑΣΗ	7
ΜΗΝΙΑΙΕΣ ΔΟΣΕΙΣ	395
ΕΚΔΟΣΗ WRIT ΚΙΝΗΤΩΝ	132
ΠΤΩΧΕΥΣΗ/ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ	75
ΑΠΟΘΑΝΟΝΤΕΣ	150
ΑΓΝΩΣΤΟΙ/ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ	191
ΚΑΤΑΔΟΛΙΕΥΣΗ	135
ΔΟΣΕΙΣ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ	253
ΣΥΝΟΛΟ	1.422

Σημειώνεται επίσης ότι κατά το 2016 και 2017 καταχωρήθηκαν 35 περίπου MEMO στο Κτηματολόγιο για ακίνητα προσώπων που οφείλουν μεγάλα ποσά και δε συνεργάζονται.

Το οφειλόμενο ποσό αποχευτικών τελών για τις πιο πάνω αγωγές, συμπεριλαμβανομένων των δικηγορικών εξόδων ανέρχεται στα €2.29 εκ. περίπου.

Κατά τη διάρκεια του 2017 εξασφαλίστηκαν επίσης υπηρεσίες από εξωτερικό συνεργάτη για δύο περίπου μήνες, για σκοπούς στενότερης παρακολούθησης των υποθέσεων όπου υπάρχει συμφωνία για μηνιαίες δόσεις.

9.0 Συγκριτικός πίνακας διαφόρων λογιστικών και τεχνικών παραμέτρων για τα τελευταία πέντε χρόνια

		2013	2014	2015	2016	2017
ΑΠΟΧΕΤΕΥΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΛΥΜΑΤΩΝ – ΦΑΣΗ Α						
Ξενοδοχεία	ο/οο	8,90	8,65	8,65	8,65	1,10
Βιομηχανίες	ο/οο	8,90	8,65	8,65	8,65	1,10
Υποστατικά Α' Φάσης από 1991	ο/οο	3,11	3,20	3,20	3,20	0,42
Υποστατικά Α' Φάσης (επέκταση)	ο/οο	3,39	3,49	3,49	3,49	0,42
ΑΠΟΧΕΤΕΥΤΙΚΟ ΤΕΛΟΣ ΟΜΒΡΙΩΝ						
Όλα τα υποστατικά (που βρίσκονται εντός των ορίων του Συμβουλίου)	ο/οο	0,75	0,80	0,80	0,80	0,1
ΑΠΟΧΕΤΕΥΤΙΚΟ ΤΕΛΟΣ ΧΡΗΣΗΣ						
Επιβάλλεται επί των συνδεδεμένων ακινήτων	€/m ³	0,52	0,56	0,60	0,64	0,64
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΣΤΟΧΕΙΑ						
Σύνολο ιδιοκτησιών εντός των ορίων του	αρ	134.927	137.318	140.959	143.773	145.793
Σύνολο εκτιμημένων αξιών με τιμές 1.1.1980	€'000	4.171.129	4.242.971	4.299.955	4.349.029	0
Σύνολο εκτιμημένων αξιών σε τιμές 1.1.2013	€'000	0	0	0	0	35.006.983
Εσοδα	€	28.448.006	29.041.681	29.373.102	30.283.412	30.232.028
Έξοδα	€	18.454.681	17.825.168	17.724.895	19.094.787	20.059.659
Σύνολο κεφαλαιουχικών δαπανών	€	285.550.587	310.130.749	320.903.097	333.453.535	342.591.721
Μακροπρόθεσμα δάνεια	€	180.044.887	176.206.096	170.891.114	165.076.133	157.021.151
Μήκος αγωγών λυμάτων που βρίσκονται σε λειτουργία	Χλμ.	530	570	635	640	727
Υποστατικά συνδεδεμένα με το σύστημα	αρ.	17.620	19.100	20.530	21.500	21.800
ΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ						
Μηνιαίοι-μόνιμοι υπάλληλοι	αρ.	48	48	47	47	46
Μηνιαίοι-έκτακτοι υπάλληλοι	αρ.	4	4	4	4	4
Δεκαπενθήμεροι τακτικοί εργάτες	αρ.	15	15	15	15	15
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ (βλέπε Σημείωση)						
Σύνολο μισθών/έξοδα διοίκησης και λειτουργίας*	%	28,81	32,12	34,12	32,16	30,55
Μισθοί λειτουργίας / έξοδα λειτουργίας*	%	14,81	16,44	17,56	16,93	16,05
Σύνολο μισθών / σύνολο εσόδων	%	9,00	9,00	9,40	8,67	8,92
Σύνολο εξόδων / σύνολο εσόδων	%	64,87	61,37	60,34	63,05	66,35
Έξοδα λειτουργίας & διοίκησης*/ κυβ. μέτρο ροής	€/m ³	1,19	1,10	1,03	0,98	1,00
Έξοδα λειτουργίας */ κυβ. μέτρο ροής	€/m ³	0,80	0,71	0,64	0,63	0,65

10.0 Συνεδριάσεις Συμβουλίου

Κατά το 2017 η Ολομέλεια του Συμβουλίου συνήλθε σε 13 συνεδρίες και ασχολήθηκε με διάφορα θέματα μεταξύ των οποίων τα σημαντικότερα ήταν:

Προϋπολογισμοί 2018, οικονομικές καταστάσεις 2016, προσφορές και κατασκευαστικά έργα αποχετευτικού συστήματος, θέματα προσωπικού και θέματα Νομοθεσίας.

Επίσης κατά το 2017 οι διάφορες Επιτροπές του Συμβουλίου συνήλθαν σε 59 συνολικά συνεδριάσεις

11.0 Προσωπικό που εργοδοτείται σήμερα από το Συμβούλιο.

Το Συμβούλιο εργοδοτεί σήμερα 65 άτομα εκ των οποίων 46 άτομα είναι μόνιμο προσωπικό, 4 άτομα επί συμβάσει και 15 άτομα είναι τακτικοί εργάτες.

Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή

Προς τα Μέλη του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας

Έκθεση επί του Ελέγχου των Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις οικονομικές καταστάσεις του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας (το "Συμβούλιο"), όπως παρουσιάζονται στις σελίδες 18 μέχρι 53 και οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης στις 31 Δεκεμβρίου 2017, και τις καταστάσεις αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων, μεταβολών καθαρής θέσης και ταμειακών ροών του έτους που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της χρηματοοικονομικής θέσης του Συμβουλίου στις 31 Δεκεμβρίου 2017, και της χρηματοοικονομικής του επίδοσης και των ταμειακών ροών του, για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις των περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμων του 1971 μέχρι 2017, καθώς επίσης και τους σχετικούς Κανονισμούς.

Βάση γνώμης

Ο έλεγχός μας έχει διενεργηθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ). Οι ευθύνες μας, με βάση αυτά τα πρότυπα περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων της έκθεσής μας. Είμαστε ανεξάρτητοι από το Συμβούλιο, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας Λογιστών, που εκδίδεται από το Διεθνές Συμβούλιο Προτύπων Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές (Κώδικας ΔΣΠΔΕΛ) και τις απαιτήσεις δεοντολογίας, που σχετίζονται με τον έλεγχο οικονομικών καταστάσεων στην Κύπρο και έχουμε συμμορφωθεί με τις άλλες ευθύνες δεοντολογίας, που απορρέουν από τις απαιτήσεις αυτές και τον Κώδικα ΔΣΠΔΕΛ. Πιστεύουμε, ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια, που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν βάση για την ελεγκτική μας γνώμη.

Άλλες πληροφορίες

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες αποτελούνται από τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην έκθεση διαχείρισης στις σελίδες 2 μέχρι 14, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελεγκτή επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφέρουμε οποιοδήποτε συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σχετικά με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να διαβάσουμε τις άλλες πληροφορίες, έτσι ώστε να αξιολογήσουμε, κατά πόσο αυτές δεν συνάδουν ουσιωδώς με τις οικονομικές καταστάσεις ή με τη γνώση που έχουμε αποκτήσει κατά τη διάρκεια του ελέγχου, ή διαφαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις διαδικασίες που έχουμε πραγματοποιήσει, συμπεράνουμε ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα επί αυτού.

Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή (συνέχεια)

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, που δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις των περί Αποχτετευτικών Συστημάτων Νόμων του 1971 μέχρι 2017, καθώς επίσης και τους σχετικούς Κανονισμούς, και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο να αξιολογήσει την ικανότητα του Συμβουλίου να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, γνωστοποιώντας όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, θέματα που σχετίζονται με τη συνέχιση της δραστηριότητας του Συμβουλίου και την υιοθέτηση της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός εάν το Διοικητικό Συμβούλιο προτίθεται, είτε να θέσει το Συμβούλιο σε εκκαθάριση ή να παύσει τις δραστηριότητες, ή όταν δεν έχει ρεαλιστικές εναλλακτικές επιλογές από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την επίβλεψη της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς του Συμβουλίου.

Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι στόχοι μας, είναι να αποκτήσουμε λελογισμένη διασφάλιση για το κατά πόσον οι οικονομικές καταστάσεις στο σύνολο τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος και η έκδοση έκθεσης ελεγκτή, η οποία να περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Λελογισμένη διασφάλιση συνιστά υψηλού βαθμού διασφάλιση, αλλά όχι εγγύηση, ότι ο έλεγχος όπως αυτός πραγματοποιήθηκε με βάση τα ΔΠΕ πάντοτε θα εντοπίζει ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν, είτε από απάτη, είτε από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη εάν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμενόνταν, ότι θα επηρέασουν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λήφθηκαν με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Ως μέρος ενός ελέγχου σύμφωνα με τα ΔΠΕ, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Αναγνωρίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους για ουσιώδη σφάλματα στις οικονομικές καταστάσεις, που οφείλονται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζουμε και εφαρμόζουμε ελεγκτικές διαδικασίες, οι οποίες ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και λαμβάνουμε ελεγκτικά τεκμήρια, τα οποία είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν τη βάση της γνώμης μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ενός ουσιώδους σφάλματος, που οφείλεται σε απάτη, είναι μεγαλύτερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, λόγω του ότι η απάτη μπορεί να περιλαμβάνει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς δηλώσεις ή την παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που είναι σχετικές με τον έλεγχο, προκειμένου να σχεδιάσουμε ελεγκτικές διαδικασίες, που είναι κατάλληλες υπό τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου του Συμβουλίου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του λελογισμένου των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή (συνέχεια)

- Συμπεραίνουμε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και, με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν, κατά πόσον υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα που να σχετίζεται με γεγονότα ή συνθήκες που να υποδηλώνουν την ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας, που ενδέχεται να φανερώσει σημαντική αμφιβολία ως προς την ικανότητα του Συμβουλίου να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα. Εάν συμπεράνουμε, ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση μας να επισύρουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις, ή εάν τέτοιες γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς, να τροποποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματα μας βασίζονται στα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, δομή και περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, και κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις αντικατοπτρίζουν τις συναλλαγές και γεγονότα με τρόπο που να επιτυγχάνεται η αληθινή και δίκαιη εικόνα.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στο Διοικητικό Συμβούλιο θέματα σχετικά με το προβλεπόμενο πεδίο και χρονοδιάγραμμα του ελέγχου και σημαντικά ευρήματα από τον έλεγχο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που εντοπίσαμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

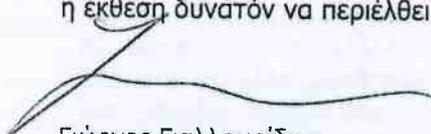
Έκθεση επί Άλλων Νομικών Απαιτήσεων

Σύμφωνα με τις επιπρόσθετες απαιτήσεις του περί Ελεγκτών Νόμου του 2017, αναφέρουμε τα πιο κάτω:

- Κατά τη γνώμη μας, η έκθεση διαχείρισης έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις των περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμων του 1971 μέχρι 2017 και οι πληροφορίες που δίνονται στην έκθεση αυτή συνάδουν με τις οικονομικές καταστάσεις.
- Κατά τη γνώμη μας, και σύμφωνα με την κατανόηση της επιχείρησης και του περιβάλλοντος του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, δεν εντοπίσαμε οποιεσδήποτε ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση διαχείρισης.

Άλλο Θέμα

Αυτή η έκθεση, περιλαμβανομένης και της γνώμης, ετοιμάστηκε για τα μέλη του Συμβουλίου ως σώμα σύμφωνα με το Άρθρο 69 του περί Ελεγκτών Νόμου του 2017 και τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας και μόνο και για κανένα άλλο σκοπό. Δίνοντας αυτή τη γνώμη δεν αποδεχόμαστε και δεν αναλαμβάνουμε ευθύνη για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή προς οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στη γνώση του οποίου αυτή η έκθεση δυνατόν να περιέλθει.

Γιώργος Γιαλλουρίδης

Εγκεκριμένος Λογιστής και Εγγεγραμμένος Ελεγκτής
εκ μέρους και για λογαριασμό της

Yiallourides & Partners Ltd
Chartered Accountants

Λεμεσός, 03 Δεκεμβρίου 2018

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης στις 31 Δεκεμβρίου 2017

	Σημ.	2017 €	2016 €
Στοιχεία Ενεργητικού			
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού			
Πάγιο ενεργητικό	3	220.149.480	221.373.683
Επενδύσεις	5	564.297	642.288
		<u>220.713.777</u>	<u>222.015.971</u>
Κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού			
Αποθέματα		1.111.465	1.199.254
Χρεώστες και προπληρωμές	6	21.661.087	23.924.780
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	7	95.196.850	85.143.462
		<u>117.969.402</u>	<u>110.267.496</u>
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού		<u><u>338.683.179</u></u>	<u><u>332.283.467</u></u>
Ίδια κεφάλαια και υποχρεώσεις			
Ίδια κεφάλαια	11	<u>127.776.071</u>	<u>116.081.052</u>
Μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Αναβαλλόμενα εισοδήματα	12	42.757.360	40.047.334
Δάνεια	10	148.226.008	157.021.151
Συνταξιοδοτικά ωφελήματα	28	1.769.481	3.385.490
		<u>192.752.849</u>	<u>200.453.975</u>
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Αναβαλλόμενα εισοδήματα-τρεχούμενο μέρος	12	1.754.582	1.771.129
Πιστωτές και οφειλόμενα έξοδα	9	7.601.355	5.912.204
Παρατράβηγμα τράπεζας	8	3.179	10.125
Δάνεια – τρεχούμενο μέρος	10	8.795.143	8.054.982
		<u>18.154.259</u>	<u>15.748.440</u>
Σύνολο υποχρεώσεων		<u><u>210.907.108</u></u>	<u><u>216.202.415</u></u>
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		<u><u>338.683.179</u></u>	<u><u>332.283.467</u></u>

Στις 28 Νοεμβρίου 2018, το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Ιάκωβος Παπαϊακώβου (FCCA)
Γενικός Διευθυντής

Νίκος Νικολαΐδης
Πρόεδρος

Ιωάννα Χρίστου Παναγιώτου (FCCA)
Διευθύντρια Οικονομικών Υπηρεσιών

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 μέχρι 53 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Κατάσταση συνολικών εισοδημάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

	Σημ.	2017 €	2016 €
Εισοδήματα			
Τέλη αποχετεύσεων	13	19.285.858	19.845.097
Τέλη χρήσης συστήματος	14	6.217.407	5.711.481
Οικιακές συνδέσεις	16	328.943	162.045
Διάφορα έσοδα	17	32.857	91.939
		<u>25.865.065</u>	<u>25.810.562</u>
Διαγραφή κυβερνητικών και άλλων χορηγιών	12	2.289.621	2.048.470
Ανάκτηση εξόδων από κυβέρνηση	18	963.954	1.030.945
Ζημιά από εκποίηση στοιχείων πάγιου ενεργητικού		(2.102)	(662)
		<u>29.116.538</u>	<u>28.889.315</u>
Έξοδα			
Έξοδα λειτουργίας και συντήρησης	19	5.749.167	5.271.191
Έξοδα διοίκησης	20	3.071.167	2.890.381
Αποζημιώσεις στις Τοπικές Αρχές για τυχόν μελλοντικές καθιζήσεις στους δρόμους	19.1	-	737.872
Αποσβέσεις	3	10.463.310	9.282.337
		<u>19.283.644</u>	<u>18.181.781</u>
Πλεόνασμα έτους από συνήθεις εργασίες		9.832.894	10.707.534
Καθαρά έσοδα χρηματοδότησης			
Τόκοι εισπρακτέοι	15	1.115.490	1.394.097
Τόκοι πληρωτέοι	21	(776.015)	(913.006)
		<u>339.475</u>	<u>481.091</u>
Πλεόνασμα έτους από συνήθεις εργασίες πριν τη φορολογία		10.172.369	11.188.625
Φορολογία	15	(312.728)	(381.128)
Πλεόνασμα έτους από συνήθεις εργασίες μετά τη φορολογία		9.859.641	10.807.497
Αναπροσαρμογή δίκαιης αξίας μετοχών	5	(77.991)	(36.702)
Αναπροσαρμογή δίκαιης αξίας χρεωστών	6	204.791	193.506
		<u>9.986.441</u>	<u>10.964.301</u>
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(έξοδα)			
Κέρδος/(Ζημιά) Ταμείου Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων	28	1.708.578	(1.524.347)
Πλεόνασμα έτους		11.695.019	9.439.954
Συσσωρευθέν πλεόνασμα από μεταφορά		116.081.052	106.641.098
Συσσωρευθέν πλεόνασμα σε μεταφορά		127.776.071	116.081.052

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 μέχρι 53 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Κατάσταση μεταβολών καθαρής θέσης για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

	Σημ.	2017 €	2016 €
Αρχικό υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου		116.081.052	106.641.098
Πλεόνασμα για το έτος		9.986.441	10.964.301
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(έξοδα)		1.708.578	(1.524.347)
Τελικό υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου		127.776.071	116.081.052

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 μέχρι 53 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Κατάσταση ταμιακών ροών

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

	2017 €	2016 €
Ροή μετρητών από εργασίες		
Πλεόνασμα έτους πριν την φορολογία	10.172.369	11.188.625
Αναπροσαρμογές για:		
Αποσβέσεις	10.463.310	9.282.337
Εισόδημα από επενδύσεις	(1.115.490)	(1.394.097)
Τόκους πληρωτέους	776.015	913.006
Διαγραφή χορηγιών	(2.289.621)	(2.048.470)
Ζημιά από πώληση στοιχείων πάγιου ενεργητικού	2.102	662
Ανακατάταξη στοιχείων πάγιου ενεργητικού ως αποθέματα	1.451	24.048
Συνταξιοδοτικά ωφελήματα προσωπικού	287.937	160.094
Πλεόνασμα από εργασίες πριν τις αλλαγές στο κεφάλαιο κίνησης	18.298.073	18.126.205
Μείωση στα αποθέματα	87.789	87.490
Μείωση/(Αύξηση) στους χρεώστες και άλλα εισπρακτέα ποσά	2.426.270	(2.959.536)
Αύξηση στους πιστωτές	1.692.282	(1.243.910)
Πληρωμή έκτακτης αμυντικής εισφοράς	(312.728)	(381.128)
Καθαρή ροή μετρητών από εργασίες	22.191.686	13.629.121
Ροή μετρητών από επενδυτικές δραστηριότητες		
Επενδύσεις στοιχείων πάγιου ενεργητικού	(9.242.672)	(13.109.399)
Έσοδα από πώληση στοιχείων πάγιου ενεργητικού	12	-
Καταθέσεις στο ταμείο συντάξεων	(195.368)	(178.222)
Τόκοι που εισπράχθηκαν	1.157.704	1.449.395
Καθαρά μετρητά για επενδυτικές δραστηριότητες	(8.280.324)	(11.838.226)
Ροή μετρητών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
(Μείωση)/Εισπράξεις από κυβερνητικές χορηγίες	4.983.100	8.021.027
Αποπληρωμή μακροπρόθεσμων δανείων	(8.054.982)	(5.814.981)
Τόκοι που πληρώθηκαν	(779.146)	(955.132)
Καθαρά μετρητά (σε)/από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(3.851.028)	1.250.914
Αύξηση σε μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	10.060.334	3.041.809
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών την 1 Ιανουαρίου	85.133.337	82.091.528
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών στις 31 Δεκεμβρίου	95.193.671	85.133.337

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 μέχρι 53 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

1. Σύσταση και κύρια δραστηριότητα

Το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας εγκαθιδρύθηκε με διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου Αρ.248/80 ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 1980 σύμφωνα με τις πρόνοιες του Περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου του 1971 μέχρι 2017. Ο κυριότερος σκοπός του Συμβουλίου είναι η ανάπτυξη, συντήρηση και λειτουργία του αποχετευτικού συστήματος ως επίσης και η κατασκευή της βασικής υποδομής του συστήματος αποχέτευσης ομβρίων υδάτων της περιοχής της Μείζονος Λεμεσού.

2. Λογιστικές αρχές

Οι κυριότερες λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν στην ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων είναι οι εξής:

Βάση ετοιμασίας

Οι οικονομικές καταστάσεις που εκφράζονται σε ευρώ ετοιμάστηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και τις πρόνοιες του περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου του 1971 μέχρι 2017. Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, εκτός όπως εξηγείται στις λογιστικές αρχές πιο κάτω.

Υιοθέτηση νέων και αναθεωρημένων Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Κατά το έτος 2017 το Συμβούλιο υιοθέτησε όλα τα νέα και αναθεωρημένα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) τα οποία σχετίζονται με τις εργασίες του και είναι εφαρμόσιμα για λογιστικές χρήσεις που αρχίζουν από την 1 Ιανουαρίου 2017. Η υιοθέτηση αυτή δεν είχε επιφέρει σημαντικές αλλαγές στις οικονομικές καταστάσεις του Συμβουλίου, εκτός από τις επιπτώσεις της υιοθέτησης του αναθεωρημένου ΔΛΠ 19 οι οποίες περιγράφονται λεπτομερώς στη Σημείωση 28.

Κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων, είχαν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων πρότυπα και διερμηνείες που δεν είχαν τεθεί ακόμη σε εφαρμογή. Μερικά από αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλα ακόμη. Το Συμβούλιο αναμένει ότι η υιοθέτηση αυτών των προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς σε μελλοντικές χρήσεις δεν θα έχει σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Συμβουλίου.

Αναγνώριση εισοδημάτων

Τα τέλη αποχέτευσης λυμάτων και ομβρίων επί της εκτιμημένης αξίας του ακινήτου, αναγνωρίζονται κατά τον χρόνο επιβολής και έκδοσης των λογαριασμών στους ιδιοκτήτες του ακινήτου και παρουσιάζονται μετά την αφαίρεση υπερπληρωμών και εκπτώσεων σε δυσπραγούντες και αγροτικά τεμάχια, σύμφωνα με τις Αποφάσεις ή/και τους Κανονισμούς του Συμβουλίου.

Άλλα έσοδα του Συμβουλίου όπως είναι τα τέλη χρήσης του συστήματος, τόκοι εισπρακτέοι και διάφορα έσοδα αναγνωρίζονται με βάση την αρχή των δεδουλευμένων εσόδων. Όπως αναφέρεται στην Σημείωση 14 των οικονομικών καταστάσεων αναφορικά με τα τέλη χρήσης του συστήματος, γίνεται πρόνοια και για ποσά που οφείλονται από τους καταναλωτές προς τις Αρχές Υδατοπρομήθειας στο τέλος του έτους.

Συμβούλιο Απογετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

2. Λογιστικές αρχές (συνέχεια)

Πάγιο ενεργητικό

Το πάγιο ενεργητικό εμφανίζεται σε τιμή κτήσης ή κόστους κατασκευής. Το κόστος κατασκευής των έργων που εκτελούνται από εργολάβους, βασίζεται στην αξία της εργασίας που πιστοποιείται από τους επιβλέποντες μηχανικούς πλέον τα υλικά που εκδίδονται από το Συμβούλιο.

Δαπάνες για επιδιορθώσεις και συντήρηση των στοιχείων παγίου ενεργητικού χρεώνονται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων. Δαπάνες για σημαντικές βελτιώσεις και ανακαινίσεις κεφαλαιοποιούνται αν θεωρηθούν ότι προσθέτουν στην αξία των στοιχείων παγίου ενεργητικού.

Κέρδη ή ζημιές από διάθεση στοιχείων παγίου ενεργητικού προσδιορίζονται από τη σύγκριση των εισπράξεων με την λογιστική αξία και περιλαμβάνονται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων.

Αποσβέσεις

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται πάνω στην τιμή κτήσης των στοιχείων παγίου ενεργητικού που ήταν σε υπηρεσία στο τέλος του έτους με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης με βάση την αναμενόμενη ωφέλιμη χρήση τους. Για σκοπούς αποσβέσεων χρησιμοποιήθηκαν τα πιο κάτω ετήσια ποσοστά:

	%
	Τίποτε
Γήπεδα	
Αποχετευτικό Σύστημα:	
Αγωγοί και έργα πολιτικής μηχανικής	3
Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις	10
Λίμνες Ομβρίων:	
Αγωγοί και έργα πολιτικής μηχανικής	3
Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις	10
Κτίρια	3
Μηχανήματα	10
Εργαλεία	33 1/3
Οχήματα	20
Έπιπλα & εξοπλισμός γραφείου	10
Διαχωριστικά γραφείου	25
Σύστημα μηχανογράφησης και άλλα ηλεκτρονικά συστήματα	20
Εξοπλισμός χιμείου	10

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

α. Ταξινόμηση

Το Συμβούλιον ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του στις κατηγορίες χρεώστες και χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση.

Οι χρεώστες είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με σταθερές ή προσδιορισμένες πληρωμές που δεν είναι εισηγμένα σε ενεργή αγορά και για τα οποία δεν υπάρχει πρόθεση για εμπορία και περιλαμβάνονται στα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία.

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

2. Λογιστικές αρχές (συνέχεια)

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση είναι μη παράγωγα τα οποία ορίζονται στην κατηγορία αυτή και περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης.

β. Αναγνώριση / Αποτίμηση

Αγορές και πωλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία που διεξάγεται η συναλλαγή, που είναι η ημερομηνία κατά την οποία το Συμβούλιο δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση αναγνωρίζονται αρχικά σε δίκαιη αξία, πλέον το κόστος συναλλαγής και διαγράφονται όταν το δικαίωμα να εισπραχθούν χρηματικές ροές από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχει λήξει, ή έχει μεταφερθεί και το Συμβούλιο έχει ουσιαστικά μεταφέρει όλα τα σημαντικά ρίσκα και οφέλη ιδιοκτησίας.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση αποτιμούνται και παρουσιάζονται σε δίκαιη αξία. Όταν τίτλοι που ταξινομούνται ως διαθέσιμοι προς πώληση πωληθούν ή υποστούν απομείωση στην αξία, οι συσσωρευμένες αναπροσαρμογές στη δίκαιη αξία που αναγνωρίστηκαν στα άλλα συνολικά εισοδήματα, περιλαμβάνονται στις κερδοζημιές ως κέρδη και ζημιές από «χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση».

Η δίκαιη αξία των επενδύσεων που διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά βασίζεται στη χρηματιστηριακή τιμή προσφοράς. Εάν η αγορά για ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο δεν είναι ενεργή όπως επίσης και για μη εισηγμένες μετοχές, το Συμβούλιο προσδιορίζει τη δίκαιη αξία χρησιμοποιώντας μεθόδους αποτίμησης. Οι μέθοδοι αποτίμησης περιλαμβάνουν τη χρήση πρόσφατων συναλλαγών που έγιναν σε καθαρά εμπορική βάση και κάνοντας μέγιστη χρήση δεδομένων της αγοράς και ελάχιστη χρήση εσωτερικών δεδομένων του Συμβουλίου.

γ. Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Το Συμβούλιο αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία αναφοράς κατά πόσο υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο έχει υποστεί απομείωση στην αξία.

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο έχει απομειωθεί και οι ζημιές απομείωσης προκύπτουν μόνον όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης ως αποτέλεσμα ενός ή περισσότερων γεγονότων που συνέβησαν μετά την αρχική αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου («ζημιογόνο γεγονός») και αυτό το ζημιογόνο γεγονός (ή γεγονότα) έχει αντίκτυπο στις εκτιμημένες μελλοντικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού περιουσιακού ή της ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

2. Λογιστικές αρχές (συνέχεια)

Αναβαλλόμενο εισόδημα – Κυβερνητικές χορηγίες

Οι Κυβερνητικές χορηγίες προς το Συμβούλιο αφορούν κεφαλαιουχικές δαπάνες που καλύφθηκαν από την Κυβέρνηση και άλλες δαπάνες για εξυπηρέτηση δανείων που αναλήφθηκαν από το Συμβούλιο με κυβερνητική δέσμευση για εξυπηρέτησή τους.

Οι Κυβερνητικές χορηγίες που αφορούν κεφαλαιουχικές δαπάνες, πιστώνονται στο λογαριασμό κυβερνητικών χορηγιών όταν υπάρξει εύλογη βεβαιότητα ότι το Συμβούλιο συμμορφώθηκε με τους όρους που τις διέπουν και ότι η χορηγία θα εισπραχθεί. Οι χορηγίες αυτές αφορούν τις εξής δαπάνες:

- (i) Πρόσθετες δαπάνες αλλαγής του χώρου εγκατάστασης του σταθμού επεξεργασίας λυμάτων στην Μονή.
- (ii) Πρόσθετες δαπάνες αλλαγής της πορείας του κύριου αγωγού στην παραλιακή περιοχή Πύργου, Παρεκκλησιάς και Μονής.
- (iii) Δαπάνες για την κατασκευή αποχετευτικού συστήματος σε διάφορους κυβερνητικούς οικισμούς.
- (iv) Δαπάνες για την κατασκευή των εγκαταστάσεων τριτοβάθμιας επεξεργασίας λυμάτων.
- (v) Αποπληρωμή κεφαλαίου του δανείου για την κατασκευή της υπόγειας σήραγγας Αμαθούντας και πρόσθετες δαπάνες που διενεργήθηκαν για την κατασκευή της.
- (vi) Το ένα τρίτο των δαπανών για την κατασκευή έργων αποχέτευσης ομβρίων υδάτων στην περιοχή της Μείζονος Λεμεσού.
- (vii) Το ογδόντα τοις εκατό των δαπανών για την κατασκευή ορισμένων αντιπλημμυρικών έργων στην περιοχή της Μείζονος Λεμεσού.
- (viii) Το εκατό τοις εκατό της δαπάνης για την κατασκευή της λίμνης κατακράτησης ομβρίων στα Κάτω Πολεμίδια.

Οι κυβερνητικές χορηγίες διαγράφονται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων με ποσοστό 3% ετησίως όταν τα στοιχεία πάγιου ενεργητικού στα οποία αφορούν τίθενται σε λειτουργία. Το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί περίπου με τους συντελεστές ετήσιων αποσβέσεων των στοιχείων πάγιου ενεργητικού τα οποία χρηματοδοτούνται από αυτές τις χορηγίες.

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

2. Λογιστικές αρχές (συνέχεια)

Ξένο συνάλλαγμα

Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα καταχωρούνται με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν την ημερομηνία της συναλλαγής. Χρηματικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που είναι εκφρασμένα σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε ευρώ με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν στο τέλος του έτους. Οι πραγματοποιηθείσες συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από πληρωμές διαφόρων διοικητικών ή λειτουργικών εξόδων μεταφέρονται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από δάνεια και πληρωμές στους εργολάβους και επιβλέποντες μηχανικούς και οι οποίες αφορούν άμεσα την ανάπτυξη ή επέκταση μέρους ή ολόκληρου του συστήματος αποχετεύσεων μέχρι την συμπλήρωση και λειτουργία του, κεφαλαιοποιούνται και περιλαμβάνονται στο κόστος του έργου.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που αφορούν μέρος ή ολόκληρο το σύστημα αποχετεύσεων και το οποίο συμπληρώθηκε και τέθηκε σε λειτουργία για περίοδο πέραν των έξι μηνών μέσα στην περίοδο που αφορούν οι οικονομικές καταστάσεις, διαγράφονται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων.

Αποθέματα

Τα αποθέματα εμφανίζονται στην τιμή κόστους ή στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία, όποια από τις δύο είναι χαμηλότερη. Η τιμή κόστους καθορίζεται με τη μέθοδο της μέσης σταθμικής αξίας.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η υπολογιζόμενη τιμή πώλησης των αποθεμάτων κατά την συνήθη πορεία των εργασιών.

Χρεώστες αποχετευτικών τελών

Οι χρεώστες αποχετευτικών τελών παρουσιάζονται στο αρχικό ποσό του λογαριασμού πλέον πρόσθετες επιβαρύνσεις λόγω μη έγκαιρης πληρωμής των τελών.

Στις περιπτώσεις όπου έχουν κινηθεί νομικές διαδικασίες εναντίον χρεωστών περιλαμβάνονται επίσης και τα νομικά έξοδα των υποθέσεων που εκδικάστηκαν καθώς επίσης και οι δεδουλευμένοι τόκοι.

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

2. Λογιστικές αρχές (συνέχεια)

Ωφελήματα υπαλλήλων

Το Συμβούλιο λειτουργεί Σχέδιο Ταμείου Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων που είναι σχέδιο καθορισμένου ωφελήματος και χρηματοδοτείται κυρίως από το Συμβούλιο. Από την 1^η Οκτωβρίου 2011, οι υπάλληλοι που εργοδοτούνταν στο Συμβούλιο μέχρι την ημερομηνία αυτή, συνεισφέρουν στο Ταμείο ποσοστό ύψους 3% των μηνιαίων απολαβών τους. Για τους υπαλλήλους που εργοδοτήθηκαν στο Συμβούλιο μετά την 1^η Οκτωβρίου 2011, δεν λειτουργεί οποιοδήποτε Σχέδιο Ταμείου Συντάξεων ή Ταμείου Προνοίας.

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων και το κόστος τρέχουσας υπηρεσίας για προγράμματα καθορισμένων παροχών υπολογίζονται ετήσια με την αναλογιστική μέθοδο προβολής μονάδας (projected unit credit method).

Σύμφωνα με το αναθεωρημένο ΔΛΠ19, τα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από αλλαγές στο επιτόκιο με το οποίο προεξοφλούνται οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές για ωφελήματα και από διαφορές μεταξύ των αναμενόμενων και των πραγματικών αποδόσεων των επενδύσεων και άλλων αναλογιστικών παραδοχών, αναγνωρίζονται άμεσα στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων.

Επίσης το Συμβούλιο λειτουργεί για το εργατικό προσωπικό, κατοχυρωμένο Σχέδιο Ταμείου Πρόνοιας που είναι σχέδιο καθορισμένων συνεισφορών με ποσοστό κατοχύρωσης 16%. Στο Ταμείο Πρόνοιας συνεισφέρουν τόσο το Συμβούλιο όσο και το εργατικό προσωπικό. Οι συνεισφορές του Συμβουλίου χρεώνονται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων που σχετίζονται.

Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών

Για σκοπούς της κατάστασης ταμιακής ροής, τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών αποτελούνται από μετρητά στο ταμείο και στην τράπεζα μείον τραπεζικά παρατραβήγματα.

Δάνεια και κόστος δανεισμού

Τα δάνεια καταχωρούνται στο αρχικό ποσό χορήγησης.

Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ αυτού του ποσού και του ποσού που θα αποπληρωθεί διαγράφεται στην αναλογία των πληρωτέων δόσεων κατά την διάρκεια της περιόδου του δανείου ως ακολούθως:

Το κόστος δανεισμού που αφορά άμεσα την ανάπτυξη ή επέκταση μέρους ή ολόκληρου του συστήματος αποχετεύσεων μέχρι την συμπλήρωσή του, κεφαλαιοποιείται και περιλαμβάνεται στο κόστος του έργου.

Το κόστος δανεισμού που αφορά μέρος ή ολόκληρο το σύστημα αποχετεύσεων και το οποίο συμπληρώθηκε και τέθηκε σε λειτουργία μέσα στην περίοδο που καλύπτουν οι οικονομικές καταστάσεις, διαγράφεται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων.

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

2. Λογιστικές αρχές (συνέχεια)

Προβλέψεις

Γίνονται προβλέψεις όταν το Συμβούλιο έχει μια παρούσα υποχρέωση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος αν υπάρχει πιθανότητα ότι θα χρειαστεί εκροή οικονομικών πόρων για εξόφληση της και μπορεί να γίνει βάσιμος υπολογισμός του ύψους της.

Γεγονότα μεταγενέστερα της ημερομηνίας αναφοράς

Στοιχεία ενεργητικού και παθητικού αναπροσαρμόζονται για γεγονότα που συνέβησαν στην περίοδο από την ημερομηνία αναφοράς μέχρι την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο, όταν τα γεγονότα αυτά προσφέρουν πρόσθετες πληροφορίες για την εκτίμηση ποσών σχετικά με υφιστάμενες καταστάσεις κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Συγκριτικά ποσά

Όπου χρειάζεται τα συγκριτικά ποσά αναπροσαρμόζονται για να συνάδουν με τις μεταβολές στην παρουσίαση του τρέχοντος έτους και τις αναπροσαρμογές για αλλαγές σε λογιστικές πολιτικές, διόρθωση λογιστικών εκτιμήσεων και λαθών.

Συμβούλιο Αποχτετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούνας
Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις
για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

3. Πάγιο Ενεργητικό

	01/01/2016		Τιμή Κτήσης		31/12/2016		Αποσβέσεις		Καθαρή Λογ. Αξία 31/12/2016 €
	€	€	Προσθήκες €	Εκποιήσεις €	€	€	€	€	
Γη	7.823.305	32.119	(391)		7.855.033	-			7.855.033
Κτίρια	7.154.899	139.861	-		7.294.760			4.438.978	2.855.782
Λίμνες Ομβρίων	-	5.362.585	-		5.362.585			188.011	5.174.574
<u>Αποχτετευτικό σύστημα λυμάτων</u>	149.762.780	7.110.596	(547.155)		156.326.221		(523.106)	57.042.531	99.283.690
Αγωγοί και αντλιοστάσια Εγκαταστάσεις:									
--- Δευτεροβάθμιας επεξεργασίας	37.176.682	1.071	-		37.177.753				9.437.140
--- Τριτοβάθμιας επεξεργασίας	5.677.020	-	-		5.677.020				682.311
Αποχτετευτικό σύστημα ομβρίων	44.176.760	181.916			44.358.676				32.175.744
Μηχανήματα	1.017.829	192.718	(157)		1.210.390		(157)		470.402
Εργαλεία	57.974	1.068	-		59.042				1.030
Οχήματα	509.187	13.356	-		522.543				24.616
Επιπλα εξοπλισμός και διαχωριστικά	1.417.056	27.462	(9.549)		1.434.969			(9.279)	176.716
Σύστημα μηχανογράφησης	746.551	185.010	(1.709)		929.852			(1.709)	200.730
Άλλα ηλεκτρονικά συστήματα	1.469.646	-	-		1.469.646				971
Εξοπλισμός χημείου	797.641	-	-		797.641				57.540
Σύνολο παγίου ενεργητικού σε χρήση	257.787.330	13.247.762	(558.961)		270.476.131		(534.251)	112.079.852	158.396.279
Έργα υπό εκτέλεση (σημ.4)	63.115.767	7.943.981	-		71.059.748				71.059.748
Μεταφορά κόστους "Έργων υπό εκτέλεση" σε λογαριασμούς Παγίου Ενεργητικού και άλλους λογαριασμούς	-	(8.082.344)	-		(8.082.344)				(8.082.344)
	63.115.767	(138.363)	-		62.977.404				62.977.404
Σύνολο παγίου ενεργητικού	320.903.097	13.109.399	(558.961)		333.453.535		(534.251)	112.079.852	221.373.683

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούνας
Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις
για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

3 Πάγιο Ενεργητικό (συνέχεια)

	01/01/2017		Τιμή Κτήσης		31/12/2017		01/01/2017	Αποσβέσεις		Καθαρή Λογ. Αξία 31/12/2017
	€	€	€	€	€	€		€	€	
Γη	7.855.033	4.250	-	7.859.283	-	-	-	-	-	7.859.283
Κτίρια	7.294.760	-	-	7.294.760	-	-	4.438.978	183.914	-	2.671.868
Λίμνες Ομβρίων	5.362.585	(334.647)	-	5.027.938	-	-	188.011	168.025	-	4.671.902
Αποχετευτικό σύστημα λυμάτων	156.326.221	38.795.522	(62.166)	195.059.577	-	-	57.042.531	6.647.090	(60.804)	131.430.760
Αγωγοί και ανλωστάσια										
Εγκαταστάσεις:										
--- Δευτεροβάθμιας επεξεργασίας	37.177.753	-	-	37.177.753	-	-	27.740.613	1.646.913	-	7.790.227
--- Τριτοβάθμιας επεξεργασίας	5.677.020	-	-	5.677.020	-	-	4.994.709	157.595	-	524.716
Αποχετευτικό σύστημα ομβρίων	44.358.676	186.182	-	44.544.858	-	-	12.182.932	1.336.346	-	31.025.580
Μηχανήματα	1.210.390	79.761	(27.136)	1.263.015	(27.136)	-	739.988	91.360	(25.364)	457.031
Εργαλεία	59.042	839	(1.465)	58.416	(1.465)	-	58.012	953	(1.465)	916
Οχήματα	522.543	57.274	(1.768)	578.049	(1.768)	-	497.927	16.868	(1.768)	65.022
Επιπλα εξοπλισμός και διαχωριστικά	1.434.969	73.267	(3.514)	1.504.722	(3.514)	-	1.258.253	61.946	(3.084)	187.607
Σύστημα μηχανογράφησης	929.852	62.981	(7.227)	985.606	(7.227)	-	729.122	94.354	(7.226)	169.356
Άλλα ηλεκτρονικά συστήματα	1.469.646	-	(1.210)	1.468.436	(1.210)	-	1.468.675	408	(1.210)	563
Εξοπλισμός χημείου	797.641	-	-	797.641	-	-	740.101	57.538	-	797.639
Σύνολο παγίου ενεργητικού σε χρήση	270.476.131	38.925.429	(104.486)	309.297.074	(104.486)	-	112.079.852	10.463.310	(100.921)	186.854.833
Έργα υπό εκτέλεση (σημ.4)	62.977.404	9.915.655	-	72.893.059	-	-	-	-	-	72.893.059
Μεταφορά κόστους "Έργων υπό εκτέλεση" σε λογαριασμούς Παγίου Ενεργητικού και άλλους λογαριασμούς	-	(39.598.412)	-	(39.598.412)	-	-	-	-	-	(39.598.412)
Σύνολο παγίου ενεργητικού	333.453.535	9.242.672	(104.486)	342.591.721	(104.486)	-	112.079.852	10.463.310	(100.921)	220.149.480

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

3. Πάγιο Ενεργητικό (Συνέχεια)

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της τελευταίας εκτίμησης που έγινε από ανεξάρτητους εκτιμητές ακινήτων στις 27 Ιουνίου 2018, η αγοραία αξία των πιο κάτω περιουσιακών στοιχείων είχε εκτιμηθεί συνολικά στα €76.76 εκ. και αναλύεται ως ακολούθως:

<u>Ακίνητο</u>	<u>Αγοραία Αξία</u>
Κεντρικά Γραφεία	€ 4.365.000
Άλλα Κτίρια	€ 474.000
Εργοστάσιο Επεξεργασίας Λυμάτων - Μονή	€ 62.000.000
Αντλιοστάσια – Λεμεσός (μη συμπεριλαμβανομένου ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων)	€ 6.447.000
Άλλα τεμάχια γης	€ 840.000
Λίμνη Κατακράτησης Ομβρίων Υδάτων	€ 2.635.000
Σύνολο	<u>€ 76.761.000</u>

Στις οικονομικές καταστάσεις του Συμβουλίου δεν αναγνωρίστηκε οποιαδήποτε απομείωση της αξίας ορισμένων ακινήτων στη βάση της έκθεσης εκτίμησης ακινήτων ημερομηνίας 27 Ιουνίου 2018 που διενεργήθηκε από ανεξάρτητους εκτιμητές, για τους εξής λόγους:

A) Σύμφωνα με την παράγραφο 6 του Διεθνές Λογιστικού Προτύπου 36 " Ζημιά απομείωσης είναι το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό ενός στοιχείου ενεργητικού ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών". Επίσης, στο ίδιο πρότυπο ορίζεται ότι, "Το ανακτήσιμο ποσό ενός στοιχείου ενεργητικού ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών είναι το υψηλότερο της δίκαιης αξίας μείον κόστη πώλησης και της αξίας χρήσης του/της."

Στην έκθεση εκτίμησης των ακινήτων δεν γίνεται αναφορά στην αξία χρήσης των συγκεκριμένων ακινήτων. Το Συμβούλιο θεωρεί ότι η αξία χρήσης των συγκεκριμένων ακινήτων δεν αντικατοπτρίζεται στην έκθεση του εκτιμητή καθώς αυτή δεν αναπροσαρμόστηκε για να συμπεριλάβει την εξειδικευμένη κατασκευή και χρήση των ακινήτων αυτών και ειδικά της λίμνης κατακράτησης όμβριων υδάτων, η οποία έχει πολύ συγκεκριμένη χρήση και επομένως η πραγματική της αξία είναι πολύ πιο μεγάλη για το Συμβούλιο παρά για οποιονδήποτε άλλον οικονομικό φορέα, λαμβάνοντας υπόψη και τα σοβαρά ζητήματα περιβαλλοντικής υφής. Αντίθετα, και όπως αναφέρεται στην έκθεση εκτίμησης ημερομηνίας 27 Ιουνίου 2018, στη μέθοδο εκτίμησης έγινε χρήση της Συγκριτικής Μεθόδου Εκτίμησης σε συνδυασμό με έρευνα και μελέτη της κτηματαγοράς στην περιοχή των υπό αναφορά ακινήτων.

Επίσης, δεν υπάρχουν παγκύπρια άλλες παρόμοιες λίμνες κατακράτησης όμβριων υδάτων που να λειτουργούν με τον ίδιο τρόπο, επομένως, η εκτίμηση της γης της λίμνης αλλά και των κατασκευών της, όπως οι αγωγοί εισόδου και εξόδου των νερών, και που αποτελούν αναπόσπαστα μέρη ενός ολοκληρωμένου συστήματος αποχέτευσης όμβριων υδάτων το οποίο δεν εκτιμήθηκε, δε θα μπορούσε να βασιστεί σε άλλα παρόμοια ακίνητα της περιοχής χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της Συγκριτικής Μεθόδου Εκτίμησης. Αντίθετα, η εξειδικευμένη χρήση των ακινήτων, αποτελεί ένα επιπρόσθετο λόγο όπου η αξία χρήσης θα ήταν καταλλήλότερη ως μέθοδος εκτίμησης και σύγκρισης με την καθαρή λογιστική αξία των ακινήτων.

Η λίμνη από μόνη της, δεν μπορεί να δημιουργήσει οποιοσδήποτε ταμειακές ροές και βασίζεται αποκλειστικά στην υποδομή που έχει κατασκευασθεί πριν και μετά από αυτή, για την εισροή και εκροή των όμβριων υδάτων από και προς τη λίμνη. Η πραγματικότητα είναι ότι η λίμνη πρέπει να συνεκτιμηθεί ως μέρος ενός συνολικού συστήματος και όχι μεμονωμένα και ως εκ τούτου, θα πρέπει να θεωρηθεί ως μέρος μίας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών, αφού σύμφωνα και με την Παράγραφο 66

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

3. Πάγιο Ενεργητικό (Συνέχεια)

του ΔΛΠ 36 “εάν δεν είναι δυνατό να υπολογιστεί το ανακτήσιμο ποσό για κάθε στοιχείο ενεργητικού κχωρισμένα, τότε μια οντότητα θα πρέπει να υπολογίσει το ανακτήσιμο ποσό της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών στην οποία ανήκει το εν λόγω στοιχείο ενεργητικού”. Σημειώνεται ότι στην έκθεση του εκτιμητή δεν γίνεται καμία αναφορά στην υποδομή αυτή.

Β) Δεν υπάρχει ενεργός αγορά για την λίμνη κατακράτησης και του ευρύτερου ολοκληρωμένου συστήματος αποχέτευσης όμβριων υδάτων του οποίου η λίμνη αποτελεί μέρος, ούτως ώστε αυτή να μπορεί να καθορίσει την πραγματική αξία της λίμνης από μόνη της. Αυτό είναι ένα γεγονός για το οποίο γίνεται και συγκεκριμένη αναφορά στις παραγράφους 20 και 53Α του ΔΛΠ36.

Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω, το Συμβούλιο θεωρεί ότι καμία απομείωση της αξίας των συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων δεν πρέπει να καταχωρηθεί στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2017, οι οποίες αντικατοπτρίζουν το ιστορικό κόστος.

	2017	2016
	€	€
4. Ανάλυση έργων υπό εκτέλεση		
Σχέδια και μελέτες		
Αναδιοργάνωση μηχανογραφικού συστήματος	2.675	11.457
Αναβάθμιση ενεργειακής απόδοσης Κεντρικών Γραφείων	2.975	2.975
Μελέτες και κατασκευαστικά σχέδια ομβρίων	93.277	93.277
Μελέτες και κατασκευαστικά σχέδια λυμάτων:		
- Επέκταση Δικτύου	311.000	351.443
- Προσφυγικοί Όικισμοί	26.925	26.925
	<u>436.852</u>	<u>486.077</u>
Κατασκευαστικές εργασίες		
Σύστημα αποχέτευσης λυμάτων/ομβρίων	26.424.498	47.724.521
Επίβλεψη κατασκευαστικών εργασιών	2.280.070	5.023.559
	<u>28.704.568</u>	<u>52.748.080</u>
Άλλες δαπάνες αποχετευτικού έργου		
Κόστος δανεισμού	2.022.520	2.192.334
Τόκοι που διαγράφηκαν στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων ή κεφαλαιοποιήθηκαν	(1.482.717)	(1.003.789)
	<u>539.803</u>	<u>1.188.545</u>
ΦΠΑ που αφορά την κατασκευή και επίβλεψη του έργου – Φάση Β2	3.576.572	8.473.450
Κεφαλαιοποίηση συναλλαγματικών διαφορών	36.852	81.252
	<u>3.613.424</u>	<u>8.554.702</u>
	<u><u>33.294.647</u></u>	<u><u>62.977.404</u></u>

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

	2017	2016
	€	€
5. Επενδύσεις		
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου	642.288	678.990
Αναπροσαρμογή δίκαιης αξίας	(77.991)	(36.702)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	<u>564.297</u>	<u>642.288</u>

6. Χρεώστες και προπληρωμές

Τέλη αποχετεύσεων	14.886.758	15.804.127
Αναπροσαρμογή στη δίκαιη αξία των εισπρακτέων τελών αποχέτευσης	(1.115.964)	(1.320.755)
	<u>13.770.794</u>	<u>14.483.372</u>
Τέλη χρήσης συστήματος εισπρακτέα	1.870.785	1.736.105
Πρόσθετες οικιακές συνδέσεις εισπρακτέες	1.274.722	1.331.139
Κυπριακή Δημοκρατία – διάφορες οφειλές (Σημ. 27)	3.408.586	5.085.218
Διάφοροι χρεώστες και προπληρωμές	378.478	314.521
Ταμείο Συντάξεων & Φιλοδωρημάτων	14.280	-
Τόκοι εισπρακτέοι	621.635	663.849
Χρωθείσες ζημιές και άλλες απαιτήσεις	321.807	310.576
	<u>21.661.087</u>	<u>23.924.780</u>

Η πρόνοια στα εισπρακτέα τέλη αποχέτευσης ύψους €1.115.964 αφορά την διαφορά μεταξύ της τρέχουσας αξίας των εισπρακτέων τελών αποχέτευσης στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και της παρούσας αξίας των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών εισπράξεων από τα τέλη αυτά, προεξοφλημένα με το κόστος κεφαλαίου του Συμβουλίου και κρίνεται ικανοποιητική από τη Διεύθυνση του Συμβουλίου. Κατά τον υπολογισμό της παρούσας αξίας των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών εισπράξεων, το συνολικό ποσό των εισπρακτέων τελών στις 31 Δεκεμβρίου 2017 θεωρήθηκε ως πλήρως ανακτήσιμο.

Χρονολογική ανάλυση χρεωστών αποχετευτικών τελών

Περίοδοι	€	€
Μέχρι 12 μήνες	2.926.357	3.434.890
Μεταξύ 1-2 χρόνια	4.374.857	4.971.577
Μεταξύ 2-5 χρόνια	4.115.701	4.036.063
Πέραν των 5 χρόνων	3.469.843	3.361.597
Σύνολο	<u>14.886.758</u>	<u>15.804.127</u>

Ανάλυση αποχετευτικών τελών ανά είδος περιουσίας

Ξενοδοχεία	424.930	503.766
Οικιστικά και άλλα υποστατικά	14.461.828	15.300.361
Σύνολο	<u>14.886.758</u>	<u>15.804.127</u>

Τέλη χρήσης εισπρακτέα

Στα τέλη χρήσης συστήματος εισπρακτέα περιλαμβάνεται ποσό ύψους €862.032 που αφορά τέλη χρήσης που χρεώθηκαν από τις Αρχές Υδατοπρομήθειας και τα οποία ακόμα δεν είχαν εισπραχθεί από τους καταναλωτές μέχρι την 31/12/2017.

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

	2017 €	2016 €
7. Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών		
Καταθέσεις σε τράπεζες	94.995.621	85.109.487
Μετρητά στο ταμείο	201.229	33.975
	<u>95.196.850</u>	<u>85.143.462</u>
<p>Η πιστοληπτική αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων βάση των αναλύσεων της Moody's Investors Services Inc την 31 Δεκεμβρίου 2017 είναι ως ακολούθως:</p> <p>Τραπεζικά υπόλοιπα, γραμμάτια και καταθέσεις</p>		
B1	13.826.382	-
B3	-	8.086.275
Caa1	44.765.199	11.490.669
Caa2	31.478.923	26.242.191
Χωρίς αξιολόγηση	4.925.117	39.290.352
	<u>94.995.621</u>	<u>85.109.487</u>
8. Παρατράβηγμα τραπεζών		
Παρατράβηγμα τραπεζών	3.179	10.125
9. Πιστωτές και οφειλόμενα έξοδα		
Λειτουργία και συντήρηση Βιολογικού Σταθμού	483.470	313.507
Ποσά οφειλόμενα σε εργολάβους	21.110	106.513
Ποσά οφειλόμενα στους συμβούλους για επίβλεψη και μελέτες	165.838	214.435
Διάφοροι πιστωτές και οφειλόμενα ποσά	1.453.759	2.235.175
Υπερπληρωμές αποχετευτικών τελών	251.173	178.984
Κρατήσεις συμβολαίων	538.862	511.654
Ποσά οφειλόμενα στην Κυπριακή Δημοκρατία *	3.849.006	2.310.668
Πρόνοια για ενδεχόμενες υποχρεώσεις συμβολαίων (Σημ. 26)	800.000	-
Οφειλόμενοι τόκοι	38.137	41.268
	<u>7.601.355</u>	<u>5.912.204</u>

* Το ΣΑΛΑ δεν αποδέχεται καταχωρημένη οφειλή προς το Τμήμα Δημοσίων Έργων (ΤΔΕ) ύψους €801.492 η οποία αντιπροσωπεύει τη μονόπλευρη απαίτηση του ΤΔΕ για τμηματικά έξοδα σε υπηρεσίες που παρείχε στον Οργανισμό.

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

	2017	2016
	€	€
10. Δάνεια		
Βραχυπρόθεσμα		
Τραπεζικά δάνεια	8.795.143	8.054.982
Μη βραχυπρόθεσμα		
Τραπεζικά δάνεια	<u>148.226.008</u>	<u>157.021.151</u>
Σύνολο δανείων	<u><u>157.021.151</u></u>	<u><u>165.076.133</u></u>
Τα μη βραχυπρόθεσμα δάνεια είναι αποπληρωτέα:		
Μεταξύ 1 και 2 ετών	10.461.810	8.795.142
Μεταξύ 2 και 5 ετών	30.365.430	30.705.430
Πέραν των 5 ετών	<u>107.398.768</u>	<u>117.520.579</u>
	<u><u>148.226.008</u></u>	<u><u>157.021.151</u></u>

Το σύνολο των δανείων αναλύονται ως ακολούθως:

	ΤΑΣΕ	ΕΤΕ	Ολικό
	€	€	€
Την 1/1/2017	<u>67.308.513</u>	<u>97.767.620</u>	<u>165.076.133</u>
Αποπληρωμές	<u>(4.578.791)</u>	<u>(3.476.191)</u>	<u>(8.054.982)</u>
Στις 31/12/2017	<u><u>62.729.722</u></u>	<u><u>94.291.429</u></u>	<u><u>157.021.151</u></u>
Στις 31/12/2016	<u><u>67.308.513</u></u>	<u><u>97.767.620</u></u>	<u><u>165.076.133</u></u>

Οι πιο κάτω σημειώσεις είναι σχετικές:

- (i) Το 2011 εγκρίθηκε η παραχώρηση νέου δανείου από την Τράπεζα Αναπτύξεως του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΤΑΣΕ) ύψους €100.000.000 για σκοπούς χρηματοδότησης μέρους των δαπανών για την επέκταση του αποχετευτικού έργου που κατασκευάζεται και θα αποπερατωθεί μέσα στα επόμενα χρόνια. Επιπρόσθετα, εγκρίθηκε και η παραχώρηση δανείου ύψους €30.000.000 για σκοπούς χρηματοδότησης μέρους των δαπανών για την κατασκευή αποχετευτικού συστήματος σε 16 κοινότητες στα βόρεια, δυτικά και ανατολικά της Λεμεσού. Μέχρι σήμερα έχει αναληφθεί ποσό ύψους €46.000.000 από το εγκεκριμένο δάνειο.
- (ii) Το 2012 εγκρίθηκε η παραχώρηση νέου δανείου ύψους €68.000.000 από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕ) για σκοπούς χρηματοδότησης μέρους των δαπανών για την επέκταση του αποχετευτικού έργου που κατασκευάζεται και θα αποπερατωθεί μέσα στα επόμενα χρόνια. Μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει καμία εκταμίευση από το εγκεκριμένο δάνειο.
- (iii) Όλα τα δάνεια του Συμβουλίου έχει εγγυηθεί η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας.
- (iv) Το Συμβούλιο, με απόφαση του ημερομηνίας 25/10/2017 αποφάσισε και ενέκρινε ότι το υπόλοιπο ποσό ύψους €152 εκ. από τα εγκεκριμένα δάνεια της ΤΑΣΕ και της ΕΤΕ δεν θα εκταμιευθεί ενόψει της οικονομικής κατάστασης του Συμβουλίου και σε συνάρτηση με τα προγραμματιζόμενα έργα για τα επόμενα χρόνια.

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

10. Δάνεια (συνέχεια)

Επιτόκιο και όροι αποπληρωμής

Όλα τα δάνεια του Συμβουλίου σήμερα είναι σε Ευρώ. Η μέθοδος και η ημερομηνία εξόφλησης τους ως επίσης και το επιτόκιο του κάθε δανείου φαίνονται πιο κάτω:

Όνομα Δανειστή	Αρχικό ποσό δανείου	Υπόλοιπο 31/12/2017	Μέθοδος εξόφλησης	Ημερομηνία εξόφλησης	Επιτόκιο
ΤΑΣΣΕ					
FP335(98)3	€ 7.983.000	€ 0	Ετήσια	19/12/2017	Euribor 6 μηνών +0,40%
FP335AddIII(82)4	€ 3.400.000	€ 680.000	Ετήσια	29/07/2019	Euribor 3 μηνών +0,11%
FP335AddIII(82)5	€ 3.400.000	€ 1.190.000	Ετήσια	20/12/2024	Euribor 3 μηνών +0,11%
FP335AddIII(82)6	€ 5.200.000	€ 3.466.667	Ετήσια	28/06/2027	Euribor 3 μηνών +0,09%
FP335ADIII(2004)7	€ 5.000.000	€ 3.666.667	Ετήσια	21/02/2028	Euribor 3 μηνών +0,10%
FP335ADIII(2004)8	€ 10.000.000	€ 7.000.000	Ετήσια	30/09/2024	Euribor 3 μηνών +0,78%
FP335ADIII(2004)9	€ 10.809.828	€ 7.026.388	Ετήσια	23/04/2030	Euribor 3 μηνών +0,43%
FP 1702(2010)1	€ 21.000.000	€ 14.700.000	Ετήσια	19/12/2031	3,4% fixed
FP 1702(2010)2	€ 25.000.000	€ 25.000.000	Ετήσια	20/12/2033	Euribor 6 μηνών +0,81%
		€ 62.729.722			

ΕΤΕ

Ln23640/1	€ 5.200.000	€ 4.160.000	Εξαμηνιαία	15/12/2033	Euribor 6 μηνών - 0,008%
Ln23640/2	€ 10.000.000	€ 8.571.429	Ετήσια	15/06/2035	Euribor 3 μηνών +0,010%
Ln23640/3	€ 10.000.000	€ 9.000.000	Ετήσια	25/06/2035	Euribor 3 μηνών +0,645%
Ln23640/4	€ 44.800.000	€ 42.560.000	Ετήσια	06/05/2036	Euribor 3 μηνών +0,463%
Ln 25.599	€ 30.000.000	€ 30.000.000	Ετήσια	18/04/2037	Euribor 3 μηνών +0,404%
		€ 94.291.429			

Στις 29/12/2017 το Euribor 3 μηνών ανήρχετο σε -0,3290% και το Euribor 6 μηνών σε -0,2710%.

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

	2017 €	2016 €
11. Ίδια κεφάλαια		
Συσσωρευμένο πλεόνασμα		
Την 1 Ιανουαρίου	116.081.052	106.641.098
Πλεόνασμα έτους	11.695.019	9.439.954
Στις 31 Δεκεμβρίου	<u>127.776.071</u>	<u>116.081.052</u>
12. Αναβαλλόμενα εισοδήματα		
Κυβερνητικές και άλλες χορηγίες		
Εγκαταστάσεις τριτοβάθμιας επεξεργασίας	10.239.324	10.239.324
Μετακίνηση σταθμού επεξεργασίας λυμάτων	12.570.602	12.570.602
Κυβερνητικοί οικισμοί	310.581	820.535
Εξυπηρέτηση δανείου υπόγειας σήραγγας	3.352.888	3.352.888
Επιπρόσθετα κόστη υπόγειας σήραγγας	456.642	456.642
Έργα ομβρίων υδάτων	10.586.288	10.028.046
Αντλιοστάσιο I και άλλες σχετικές εργασίες	487.350	487.350
Αντιπλημμυρικά έργα	14.540.343	13.921.780
Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	318.483	318.483
Έργα κοινοτήτων	4.093.469	3.343.469
Αναβαλλόμενες κυβερνητικές χορηγίες	1.452.935	3.498.513
Αποχετευτικό δίκτυο από διαχωρισμούς οικοπέδων	5.611.827	-
Σύνολο χορηγιών	<u>64.020.732</u>	<u>59.037.632</u>
Διαγραφή χορηγιών		
Την 1 Ιανουαρίου	17.219.169	15.170.699
Διαγραφή έτους	2.289.621	2.048.470
Στις 31 Δεκεμβρίου	<u>19.508.790</u>	<u>17.219.169</u>
Καθαρό ποσό χορηγιών	<u>44.511.942</u>	<u>41.818.463</u>
Το σύνολο των χορηγιών αναλύεται ως ακολούθως:		
Μακροπρόθεσμο μέρος	42.757.360	40.047.334
Βραχυπρόθεσμο μέρος	1.754.582	1.771.129
Σύνολο	<u>44.511.942</u>	<u>41.818.463</u>

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

13. Τέλη αποχετεύσεων

Τα τέλη αποχετεύσεων επιβλήθηκαν πάνω στην εκτιμημένη αξία της ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται μέσα στα όρια της περιοχής του Συμβουλίου.

	2017 €	2016 €
Φάση Α	6.446.706	6.404.585
Φάση Α – Επέκταση	9.992.159	9.624.582
	<u>16.438.865</u>	<u>16.029.167</u>
Τέλη αποχέτευσης ομβρίων υδάτων	3.397.807	3.406.395
	<u>19.836.672</u>	<u>19.435.562</u>
Αναπροσαρμογές στα αποχετευτικά τέλη λόγω αλλαγής στη βάση χρέωσης σε τιμές 1/1/2013	(565.699)	(20.949)
Εκπτώσεις για δυσπραγούντες και αγροτικά τεμάχια	(115.667)	(177.066)
Διαγραφή ποσών σύμφωνα με το άρθρο 5 του Νόμου 15/78	(8.795)	(8.248)
	<u>19.146.511</u>	<u>19.229.299</u>
Επιβαρύνσεις σε εκπρόθεσμα αποχετευτικά τέλη	139.347	615.798
	<u>19.285.858</u>	<u>19.845.097</u>

Τα αποχετευτικά τέλη για το 2017 επιβλήθηκαν σύμφωνα με την Νομοθεσία επί των αξιών γενικής εκτίμησης των ακινήτων σε τιμές 1/1/2013, ενώ για το ίδιο έτος επιβάλλεται επιβάρυνση επί του απλήρωτου ποσού ίση με 5% στην περίπτωση πληρωμής του εν λόγω ποσού εντός 4 μηνών μετά τη λήξη της προβλεπόμενης προθεσμίας πληρωμής και ίσης με 15% στην περίπτωση πληρωμής του μετά την πάροδο 4 μηνών από τη λήξη της προβλεπόμενης προθεσμίας πληρωμής.

Τα τέλη προηγούμενων ετών έχουν επιβληθεί επί της εκτιμημένης αξίας των ακινήτων σε τιμές 01/01/1980 ενώ η επιβληθείσα επιβάρυνση για τα προηγούμενα έτη ήταν 20% επί του οφειλόμενου ποσού μετά την λήξη της προβλεπόμενης προθεσμίας.

14. Τέλη χρήσης συστήματος

Τα τέλη χρήσης καταχωρούνται με βάση την κατανάλωση νερού των υποστατικών που έχουν συνδεθεί με το σύστημα. Γίνεται επίσης πρόνοια και για ποσά που οφείλονται από τους καταναλωτές προς τις Αρχές Υδατοπρομήθειας στο τέλος του έτους.

Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λ/σού	5.208.873	4.799.264
Συμβούλιο Βελτιώσεως Αγίου Τύχωνα	556.916	512.254
Άλλοι καταναλωτές	451.618	399.963
	<u>6.217.407</u>	<u>5.711.481</u>

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

	2017	2016
	€	€
15. Τόκοι εισπρακτέοι		
Τραπεζικοί τόκοι	1.042.285	1.270.126
Άλλοι τόκοι	73.205	123.971
	<u>1.115.490</u>	<u>1.394.097</u>
Μείον παρακράτηση έκτακτης αμυντικής εισφοράς στην πηγή	(312.728)	(381.128)
	<u>802.762</u>	<u>1.012.969</u>
16. Οικιακές συνδέσεις		
Πρόσθετες συνδέσεις		
Ανάκτηση κόστους κατασκευής πρόσθετων οικιακών συνδέσεων	239.121	94.480
Πρόσθετα ποσά που καταβλήθηκαν για κατασκευή πρόσθετων οικιακών συνδέσεων	(77.212)	(68.396)
	<u>161.909</u>	<u>26.084</u>
Άδειες κατασκευής		
Αντιπροσωπεύουν τέλη σύνδεσης ιδιωτικών υπονόμων με το σύστημα	122.914	103.061
Τέλη σύνδεσης		
Αντιπροσωπεύουν τέλη σύνδεσης ιδιωτικών υπονόμων με το σύστημα	44.120	32.900
	<u>328.943</u>	<u>162.045</u>
17. Διάφορα έσοδα		
Έσοδα από χρεωθείσες ζημιές και ανάκτηση άλλων εξόδων	16.401	44.214
Έσοδα από εισπράξεις τμηματικών εξόδων	2.847	8.949
Έσοδα από πρόστιμα και άλλα	635	1.341
Διάφορα έσοδα	12.974	37.435
	<u>32.857</u>	<u>91.939</u>

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

	2017	2016
	€	€
18. Ανάκτηση εξόδων		
Ανάκτηση εξόδων από λειτουργία εγκαταστάσεων τριτοβάθμιας επεξεργασίας	<u>963.954</u>	<u>1.030.945</u>
19. Έξοδα λειτουργίας & συντήρησης του Συστήματος		
Κόστος προσωπικού (Σημ. 23)	923.518	892.289
Καύσιμα και ηλεκτρισμός	693.429	571.404
Χημικά και άλλα αναλώσιμα	683.910	629.550
Επισκευές, συντήρηση και λειτουργία ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, εγκαταστάσεων αποχετευτικού συστήματος και διάφορα άλλα λειτουργικά έξοδα (Σημ. 22)	<u>3.448.310</u>	<u>3.177.948</u>
	<u>5.749.167</u>	<u>5.271.191</u>

19.1 Αποζημιώσεις στις Τοπικές Αρχές για τυχόν μελλοντικές καθιζήσεις στους δρόμους

Το Συμβούλιο με απόφαση του αρ. Β5/16/45 ημερομηνίας 22/6/2016, αποφάσισε την αποζημίωση των τοπικών αρχών στις οποίες εκτελούνται αποχετευτικά έργα για την καταπόνηση του ασφαλτοστρώματος και τις πιθανές μελλοντικές καθιζήσεις στους δρόμους όπου έγιναν εκσκαφές για την τοποθέτηση αγωγών λυμάτων ή/και ομβρίων.

Η αποζημίωση αυτή ανέρχεται στα €2,14 ανά τρέχον μέτρο εκσκαφής και υπολογίστηκε με βάση το συνολικό μήκος των αγωγών που τοποθετήθηκαν σε κάθε τοπική αρχή.

Για την περίοδο μέχρι το 2016 το ποσό αυτό υπολογίστηκε στις €737.872.

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

	2017 €	2016 €
20. Έξοδα διοίκησης		
Αντιμισθία Προέδρου και Μελών	63.459	37.788
Κόστος προσωπικού (Σημ. 23)	1.773.112	1.732.812
Μεταφορικά και ταξιδιωτικά έξοδα	3.551	5.694
Έξοδα και συντήρηση οχημάτων	22.775	20.355
Έξοδα φιλοξενίας	5.354	6.257
Έξοδα παραστάσεως	10.700	8.670
Ασφάλειες	195.219	190.719
Έξοδα κτηματολογίου και χωρομετρίας	6.056	4.671
Νομικά δικαιώματα	55.494	49.868
Ελεγκτικά δικαιώματα	7.500	7.136
Ελεγκτικά δικαιώματα προηγούμενων ετών	4.000	(727)
Έξοδα πρόσληψης προσωπικού	3.929	-
Εκπαίδευση προσωπικού	11.980	13.899
Γραφική ύλη	29.613	26.722
Τηλέφωνα, τέλεφαξ και ταχυδρομικά	63.149	54.857
Ηλεκτρισμός και υδατοπρομήθεια	33.485	32.685
Δικαιώματα συμβούλων	376.030	302.632
Προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών	62.216	41.277
Δικαιώματα και έξοδα τράπεζας	5.535	3.260
Δημοσιεύσεις και γνωστοποιήσεις	19.783	25.960
Ενημέρωση κοινού	1.642	6.054
Συνδρομές και βιβλία	3.380	3.381
Καθαριότητα γραφείων και συντήρηση κτιρίων	14.905	18.313
Συντήρηση μηχανών γραφείου	4.055	7.447
Κοινόχρηστα	7.181	7.014
Ενοίκια αποθήκης	7.980	7.980
Γενικά έξοδα γραφείου	2.702	3.550
Δημοτικοί φόροι και τέλη	12.913	15.283
Έξοδα συντήρησης ηλεκτρονικών υπολογιστών	11.925	23.442
Προμήθειες επί των εισπράξεων αποχετευτικών τελών χρήσης	133.500	127.223
Προμήθειες πιστωτικών καρτών	73.141	75.497
Αποζημιώσεις σε τρίτους	8.720	3.417
Κόστος τηλεφωνικής εξυπηρέτησης	15.664	15.557
Υπηρεσίες εισπράξης οφειλόμενων τελών	20.519	11.688
	3.071.167	2.890.381

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

	2017	2016
	€	€
21. Τόκοι πληρωτέοι και έξοδα τραπεζών		
Τόκοι δανείων έργων σε λειτουργία και άλλοι τόκοι		
Τράπεζα Αναπτύξεως του Συμβουλίου της Ευρώπης	674.930	743.857
Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων	101.170	166.145
Τόκοι τραπεζικού παρατραβήγματος	221	247
Τόκοι για εξασφάλιση δικαιωμάτων χρήσεως γης	(306)	2.757
Τόκοι που διαγράφηκαν στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	<u>776.015</u>	<u>913.006</u>
Τόκοι έτους που παραμένουν στα έργα υπο εκτέλεση		
Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων	11.121	29.443
Τράπεζα Αναπτύξεως του Συμβουλίου της Ευρώπης	47.965	71.972
	<u>59.086</u>	<u>101.415</u>
22. Επισκευές, συντήρηση και λειτουργία ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, εγκαταστάσεων αποχετευτικού συστήματος και διάφορα έξοδα		
Δικαιώματα διαχείρισης εργοστασίου	2.053.230	1.941.732
Δικαιώματα συντήρησης και λειτουργίας αντλιοστασίων	263.831	-
Τηλέφωνα, υδατοπρομήθεια και άλλα	38.411	30.331
Επισκευές, εξαρτήματα και συντήρηση	466.815	479.497
Ασφαλτοστρώσεις γηπέδων αντλιοστασίων και άλλων γηπέδων	-	145.514
Επισκευές και συντήρηση αγωγών ομβρίων υδάτων	98.460	13.161
Έξοδα καθαρισμού λίμνης ομβρίων	54.692	23.575
Εργαστηριακοί έλεγχοι και αναλύσεις	19.097	22.643
Κόστος χρεωθεισών ζημιών	6.303	66.666
Φρούρηση και επιτήρηση εγκαταστάσεων	34.666	45.314
Έξοδα διαχείρισης ιλύος	252.749	210.974
Γενικά έξοδα	15.912	21.864
Συντήρηση και καύσιμα οχημάτων	25.489	21.476
Έξοδα αποθηκών	5.103	8.727
Ενοίκια και μίσθωση γης	50.469	58.802
Καταπολέμηση τρωκτικών και κατσαρίδων	66.509	54.389
Συντήρηση εξωτερικών χώρων και τοπιοτέχνηση	103	64
Διαγραφή αποθεμάτων	(3.529)	33.219
	<u>3.448.310</u>	<u>3.177.948</u>

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

23. Κόστος προσωπικού

	Υπάλληλοι €	Εργάτες €	Σύνολο 2017 €	Σύνολο 2016 €
Βασικός μισθός	1.216.657	94.536	1.311.193	1.351.239
Τιμαριθμικό επίδομα	340.819	292.645	633.464	646.605
Υπερωρίες	6.793	19.380	26.173	27.235
Επίδομα αναμονής και κλήσης	6.972	2.820	9.792	9.592
Κοινωνικές ασφάλισεις	163.559	31.931	195.490	199.021
Ταμείο κοινωνικής συνοχής	31.687	8.188	39.875	40.915
Πλεονάζων προσωπικό	17.970	4.912	22.882	23.239
Βιομηχανική κατάρτιση	7.490	2.047	9.537	9.685
Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη	84.307	16.606	100.913	102.809
Ταμείο Προνοίας	-	26.803	26.803	26.997
Ταμείο Ευημερίας	10.770	7.147	17.917	18.330
Ευημερία προσωπικό	4.785	-	4.785	547
Ταμείο Ευημερίας Συντεχνιών	-	1.608	1.608	1.620
Διάφορα ωφελήματα	3.537	4.724	8.261	7.173
	1.895.346	513.347	2.408.693	2.465.007
Συνταξιοδοτικά ωφελήματα προσωπικού (Σημ. 28)	284.580	3.357	287.937	160.094
	2.179.926	516.704	2.696.630	2.625.101

	2017 €	2016 €
Οι αποδοχές προσωπικού επιμερίζονται ως ακολούθως:		
Έξοδα λειτουργίας & συντήρησης	923.518	892.289
Έξοδα διοίκησης	1.773.112	1.732.812
	2.696.630	2.625.101
Αριθμός υπαλλήλων στις 31 Δεκεμβρίου:		
Μόνιμο προσωπικό	46	47
Επί συμβάσει προσωπικό	4	4
	50	51
Τακτικοί εργάτες	15	15
	65	66

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

24. Κεφαλαιουχικές υποχρεώσεις

Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες για τις οποίες υπογράφηκαν συμβόλαια αλλά δεν εκτελέστηκαν κατά την διάρκεια του έτους και για τις οποίες δεν έγινε πρόνοια στις οικονομικές καταστάσεις ανέρχονται περίπου σε €0,4 εκ. και αφορούν τις κατασκευαστικές δαπάνες καθώς επίσης και το σχεδιασμό και επίβλεψη των έργων επέκτασης του δικτύου αποχέτευσης λυμάτων και ομβρίων.

25. Φορολογία Συμβουλίου

Με βάση γνωμάτευση της Γενικής Εισαγγελίας της Δημοκρατίας, τα έσοδα του Συμβουλίου από τέλη αποχετεύσεων δεν μπορούν να θεωρηθούν ως εισόδημα με την έννοια της φορολογικής νομοθεσίας και επομένως δεν υπόκεινται σε φορολογία φόρου εισοδήματος, έκτακτης εισφοράς και έκτακτης αμυντικής εισφοράς.

26. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Κατά τη διάρκεια του 2017 έχουν κινηθεί νέες αγωγές εναντίον του Συμβουλίου ύψους €60.000 περίπου και αφορούν ζημιές σε υποστατικά που υπέστησαν κυρίως λόγω εισροής ομβρίων υδάτων. Εντός του 2018 και μέχρι την ημερομηνία ετοιμασίας των Οικονομικών Καταστάσεων του 2017 κινήθηκαν νέες αγωγές εναντίον του Συμβουλίου ύψους €46.000 περίπου, επίσης για ζημιές σε υποστατικά λόγω εισροής ομβρίων υδάτων σε αυτά.

Οι αγωγές που κινήθηκαν εναντίον του Συμβουλίου κατά τη διάρκεια των προηγούμενων ετών ύψους €746.000 περίπου και αφορούν κυρίως ζημιές που υπέστησαν υποστατικά λόγω εισροής ομβρίων υδάτων σε αυτά και απαιτήσεις για αποζημιώσεις για την τοποθέτηση αγωγών λυμάτων, δεν έχουν ακόμα εκδικαστεί και επομένως το ύψος των πιθανών αποζημιώσεων δεν μπορεί να προβλεφθεί. Τις αγωγές αυτές χειρίζεται εκ μέρους του Συμβουλίου η ασφαλιστική του εταιρεία η οποία και θα καταβάλει στους ενάγοντες οποιαδήποτε ποσά εκδικαστούν πέραν του αφαιρετέου ποσού που ανέρχεται στις €3.000 για κάθε μία αγωγή.

Αναφορικά με συμβόλαια μεταξύ του Συμβουλίου και εργολάβων, εκκρεμούν ενώπιον κριτικής διαδικασίας (Dispute Adjudication Board) απαιτήσεις εργολάβων για παράταση χρόνου, οικονομικές αποζημιώσεις για απρόβλεπτα στις εκσκαφές καθώς επίσης και οικονομικές αποζημιώσεις λόγω απεργιών των συνδικάτων. Το συνολικό ύψος των απαιτήσεων από εργολάβους εκτιμάται σε ποσό περίξ των €7,8 εκ.

Το Συμβούλιο πιστεύει ότι δεν υπάρχει βάσιμο έρεισμα για πλείστες από τις απαιτήσεις των εργολάβων. Σε σχέση με έναν από τους εργολάβους, το Συμβούλιο επέβαλε μέχρι σήμερα ρήτρες καθυστέρησης οι οποίες ανέρχονται στις €770.000. Παράλληλα το Συμβούλιο υπόβαλε ανταπαίτηση για πρόσθετα έξοδα επίβλεψης και διοικητικά έξοδα που υπέστη μέχρι τον Νοέμβριο του 2017 λόγω των καθυστερήσεων του εργολάβου ύψους €760.000. Σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου FIDIC, μετά τη διαδικασία επίλυσης διαφορών μέσω Κριτή, ακολουθεί προσπάθεια φιλικού διακανονισμού και σε περίπτωση αποτυχίας, ο εργολάβος δήλωσε ότι θα προσφύγει σε διαδικασία διαιτησίας. Ως εκ τούτου το Συμβούλιο, είχε σειρά συναντήσεων με τον εργολάβο με στόχο τη επίτευξη συμφωνίας για φιλικό διακανονισμό της διαφοράς η οποία μέχρι την ημερομηνία ετοιμασίας των Οικονομικών Καταστάσεων δεν στέφθηκε με επιτυχία.

Στις οικονομικές καταστάσεις έγινε πρόνοια για ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με κατασκευαστικά συμβόλαια ύψους €800.000.

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

27. Εκκρεμότητες με Κυβερνητικά Τμήματα και άλλους Οργανισμούς

Οι Κυβερνητικές οφειλές ανέρχονται στα €3.408.586 σε σχέση με €5.085.218 το 2016. Το οφειλόμενο ποσό κατά την 31/12/2017 αναλύεται όπως πιο κάτω:

Οφειλές για ετοιμασία μελετών και κατασκευαστικών σχεδίων αποχετευτικού δικτύου εντός των Κυβερνητικών Οικισμών

Το Συμβούλιο υπόβαλε στην Κυβέρνηση τις χρεώσεις αναφορικά με την ετοιμασία μελετών και κατασκευαστικών σχεδίων του αποχετευτικού δικτύου εντός των Κυβερνητικών Οικισμών μεταξύ των ετών 2008 και 2012 ύψους €162.075. Έναντι του ποσού αυτού εισπράχθηκε μέχρι σήμερα ποσό ύψους €52.010. Το υπόλοιπο ποσό ύψους €110.065 συνεχίζει να παραμένει σε εκκρεμότητα μέχρι σήμερα. Το Συμβούλιο καταχώρησε στις 27/5/2013 αγωγή με αρ. 2063/2013 εναντίον της Κυβέρνησης η οποία ακόμη εκκρεμεί. Επίσης, οι Σύμβουλοι Μηχανικοί έχουν χρεώσει το Συμβούλιο περί τα τέλη του 2016 με ποσό ύψους €22.625 για εξόφληση των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν σε σχέση με την ετοιμασία των μελετών και κατασκευαστικών σχεδίων εντός των οικισμών, το οποίο θα χρεωθεί στην Κυβέρνηση εντός του 2018.

Επίσης, εντός του 2017 συμφωνήθηκε με το Υπουργείο Εσωτερικών όπως το Κράτος καλύψει εξ' ολοκλήρου το κόστος των μελετών περιλαμβανομένου και του πιο πάνω ποσού για την ετοιμασία των μελετών καθώς επίσης και το κατασκευαστικό κόστος του αποχετευτικού δικτύου στους Κυβερνητικούς οικισμούς και συνοικισμούς αυτοστέγασης εκτοπισθέντων, το οποίο αναμένεται να ανέλθει στα €10,32 εκ. περίπου καθώς επίσης και το κόστος κατασκευής των οικιακών συνδέσεων ύψους €4,94 εκ. περίπου. Για την κατασκευή των πιο πάνω το ΣΑΛΑ δεν θα επιβάλει τμηματικά έξοδα ύψους 20% όπως ίσχυε σε άλλες περιπτώσεις.

Ποσό ύψους €509.954 το οποίο εισπράχθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών για επίτευξη της κατασκευής των αγωγών σύνδεσης των Κυβερνητικών Οικισμών με το δίκτυο λυμάτων, έχει καταστεί επιστρεπτό μετά την ολοκλήρωση των έργων, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου Αρ. 48.913 ημερομηνίας 31/12/1998.

Στα πλαίσια υλοποίησης της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου για την κατασκευή του αποχετευτικού δικτύου στους Κυβερνητικούς οικισμούς και συνοικισμούς αυτοστέγασης, και της διευθέτησης της αγωγής του Συμβουλίου αρ. 2063/2013 έγινε συμψηφισμός της Κυβερνητικής οφειλής έναντι του ποσού των €509.954 που οφείλεται από το Συμβούλιο.

Οφειλές για κατασκευαστικά έργα

Οι κυβερνητικές οφειλές για κατασκευαστικά έργα αφορούν κόστη κεφαλαιουχικής δαπάνης για την τριτοβάθμια επεξεργασία λυμάτων στο Βιολογικό Σταθμό Μονής ύψους €623.851, κόστη κατασκευής αποχετευτικού δικτύου κοινοτήτων ύψους €214.385 και κόστη κατασκευής ομβρίων και αντιπλημμυρικών έργων ύψους €614.178, που οφείλονται από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017. Επίσης, οι Σύμβουλοι Μηχανικοί έχουν χρεώσει το Συμβούλιο περί τα τέλη του 2016 με ποσό ύψους €83.387 για υπηρεσίες σχεδιασμού και ετοιμασίας εγγράφων διαγωνισμού των έργων του κάθετου δρόμου, το οποίο θα χρεωθεί στην Κυβέρνηση εντός του 2018.

Λειτουργικά έξοδα τριτοβάθμιας επεξεργασίας

Στις 31 Δεκεμβρίου 2017, το Συμβούλιο διεκδικούσε από την Κυπριακή Δημοκρατία το ποσό των €1.956.130 που αφορά δαπάνες που διενεργήθηκαν για τη λειτουργία των εγκαταστάσεων της τριτοβάθμιας επεξεργασίας. Το Συμβούλιο υπέβαλε προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων τις χρεώσεις του αναφορικά με το κόστος συντήρησης και λειτουργίας των εγκαταστάσεων τριτοβάθμιας επεξεργασίας.

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

Λειτουργικά έξοδα τριτοβάθμιας επεξεργασίας (συνέχεια)

Οι χρεώσεις κάθε έτους γίνονται με βάση την τιμή μονάδος του επεξεργασμένου νερού όπως προκύπτει από τα πραγματικά κόστη επεξεργασίας σύμφωνα με τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις του Συμβουλίου για το προηγούμενο έτος.

Μέχρι σήμερα, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων καταβάλλει στο Συμβούλιο ποσά έναντι των συγκεκριμένων χρεώσεων χωρίς να προβαίνει σε τελική διευθέτηση τους. Για το 2017 τα ποσά που χρεώθηκαν ανήλθαν στα €966.541 και οι πραγματικές εισπράξεις εντός του 2017 ανήλθαν σε €487.530. Οι χρεώσεις για το 2017 βασίστηκαν στα κόστη επεξεργασίας με βάση τις οικονομικές καταστάσεις του 2016.

Μέχρι σήμερα το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων δεν έχει ακόμα προχωρήσει με την ολοκλήρωση της τελικής συμφωνίας μεταξύ των δύο μερών ως προς τον τελικό τρόπο χρέωσης παρά το γεγονός ότι το Συμβούλιο υπέβαλε προ καιρού όλα τα σχετικά στοιχεία.

28. Συνταξιοδοτικά ωφελήματα

D) Σχέδιο Καθορισμένου Ωφελήματος

Στο Συμβούλιο λειτουργεί σχέδιο συντάξεων για τους υπαλλήλους που δεν είναι μέλη του ταμείου προνοίας. Τα ωφελήματα του σχεδίου καθορίζονται από τους κανονισμούς που έχουν εγκριθεί και δημοσιευτεί στις 19 Ιουλίου 2002 στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας με την ΚΔΠ 348/2002 Κανονισμοί για το Σχέδιο Συντάξεων Προσωπικού του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας.

Από την 1 Ιανουαρίου 1998 άρχισαν να γίνονται από το Συμβούλιο, εισφορές στο ταμείο συντάξεων. Κατά την ίδια ημερομηνία, άρχισε να αφαιρείται και από τις απολαβές του προσωπικού ποσοστό ύψους 0,75% έτσι ώστε η σύνταξη των μελών του Ταμείου να είναι μεταβιβάσιμη στις χήρες και στα ορφανά.

Το ποσοστό αυτό αυξήθηκε σε 2% από τον Οκτώβριο του 2011 σύμφωνα με τον περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα Νόμο του 2011 (Ν113(Ι)/2011). Με βάση την ίδια νομοθεσία ποσοστό ύψους 3% των μηνιαίων απολαβών αποκόπτεται από κάθε υπάλληλο ως συνεισφορά στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου.

Αναλογιστική μελέτη για σκοπούς χρηματοδότησης και υπολογισμού του ποσοστού ετήσιας εισφοράς επί των μισθών για κάλυψη των μελλοντικών υποχρεώσεων του Ταμείου διενεργείται κάθε 3 χρόνια.

Με βάση την αναλογιστική μελέτη ημερομηνίας 6 Μαΐου 2016 που ετοιμάστηκε από τους αναλογιστές Muhanna & Co Actuarial Services με ημερομηνία αναφοράς την 31 Δεκεμβρίου 2015, το κανονικό ποσοστό της ετήσιας εισφοράς επί των μισθών για κάλυψη των μελλοντικών υποχρεώσεων του Ταμείου (λαμβάνοντας υπόψη και τους υπαλλήλους αορίστου χρόνου) καθορίστηκε αρχικά στο 7,4%. Επίσης κατά την ίδια ημερομηνία εντοπίστηκε αναλογιστικό έλλειμμα ύψους €1.366.380.

Για την χρηματοδότηση του αναλογιστικού ελλείμματος που εντοπίστηκε, οι αναλογιστές εισηγήθηκαν μεταξύ άλλων την χρηματοδότηση του κατά τη διάρκεια της μέσης μελλοντικής υπηρεσίας των μελών του Ταμείου αναπροσαρμόζοντας το κανονικό ποσοστό εισφοράς από 7,4% σε 15,8%. Το τροποποιημένο ποσοστό εισφοράς που εγκρίθηκε από την Ολομέλεια του Συμβουλίου στις 22/6/2016 εφαρμόστηκε αναδρομικά από την 1^η Μαΐου 2016.

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

28. Συνταξιοδοτικά ωφελήματα (συνέχεια)

Με βάση το αναθεωρημένο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο (ΔΛΠ) 19 το Συμβούλιο αναγνωρίζει άμεσα τα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν στο έτος. Τα ποσά που εμφανίζονται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης του Συμβουλίου στις 31 Δεκεμβρίου 2017 βασίζονται στην ενδιάμεση μελέτη που έγινε σύμφωνα με το ΔΛΠ19 κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 από τους αναλογιστές Cronje & Yiannas Actuaries and Consultants σχετικά με το Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων των υπαλλήλων του Συμβουλίου που είναι σχέδιο καθορισμένου ωφελήματος. Με βάση τη μελέτη αυτή εντοπίστηκε αναλογιστική υποχρέωση κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2017 ύψους €1.737.047 όπως φαίνεται στις πιο κάτω σημειώσεις σύμφωνα με το ΔΠΛ19 (αναθεωρημένο).

II) Ταμείο Προνοίας

Στο Συμβούλιο λειτουργεί Ταμείο Προνοίας για το εργατικό προσωπικό του Συμβουλίου με βάση Κανονισμούς που έχουν ήδη εγκριθεί και δημοσιευθεί στις 5 Δεκεμβρίου 1997 στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ΚΔΠ 364/97 Κανονισμοί Ταμείου Προνοίας.

Από την 1 Ιανουαρίου 1998 άρχισαν να γίνονται εισφορές στο Ταμείο Προνοίας τόσο από το προσωπικό όσο και από το Συμβούλιο. Το ταμείο αυτό χρηματοδοτείται χωριστά και δεν παρουσιάζεται στους λογαριασμούς του Συμβουλίου.

Από την 1 Ιανουαρίου 2009 εφαρμόζεται κατοχυρωμένο Ταμείο Πρόνοιας με ποσοστό κατοχύρωσης 16%. Με την διευθέτηση αυτή, το εργατικό προσωπικό θα λαμβάνει με την αφυπηρέτησή του, το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ του κατοχυρωμένου Ταμείου Προνοίας και του ποσού που έχει εις πίστην του.

Με βάση την αναλογιστική μελέτη που ετοιμάστηκε από τους αναλογιστές Cronje & Yiannas Actuaries and Consultants σύμφωνα με το ΔΛΠ19 (αναθεωρημένο) με ημερομηνία αναφοράς την 31 Δεκεμβρίου 2017, η αναλογιστική υποχρέωση κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 που προκύπτει από την κατοχύρωση του Ταμείου Προνοίας του Εργατικού Προσωπικού ανέρχεται στα €32.434 όπως φαίνεται στις πιο κάτω σημειώσεις.

Σημειώσεις σύμφωνα με ΔΠΛ19 (αναθεωρημένο)

	Υπάλληλοι	Εργάτες	Σύνολο 2017	Σύνολο 2016
	€	€	€	€
Συμφιλίωση του αποτελέσματος σε σχέση με το προηγούμενο έτος				
Αναλογιστική υποχρέωση	7.428.611	32.434	7.461.045	8.771.414
Δίκαιη αξία ενεργητικού	(5.691.564)	-	(5.691.564)	(5.385.924)
Αξία/(υποχρέωση) στον Ισολογισμό στις 31 Δεκεμβρίου	1.737.047	32.434	1.769.481	3.385.490
Χρέωση στο λογαριασμό λογαριασμό Συνολικών Εισοδημάτων 2017				
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	229.820	2.802	232.622	118.908
Καθαρό κόστος από τόκους	54.760	555	55.315	41.186
Συνολική χρέωση στον λογαριασμό Συνολικών Εισοδημάτων	284.580	3.357	287.937	160.094

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

28. Συνταξιοδοτικά οφελήματα (συνέχεια)

	Υπάλληλοι €	Εργάτες €	Σύνολο 2017 €	Σύνολο 2016 €
Επαναμέτρηση κερδοζημιών				
Αναλογιστικό κέρδος/(ζημιά) λόγω αλλαγών στις υποθέσεις	1.168.882	-	1.168.882	(1.879.182)
Αναλογιστικό κέρδος – Εμπειρία	385.081	13.622	398.703	342.799
Αναλογιστικό κέρδος επί του ενεργητικού του ταμείου	124.110	-	124.110	12.036
Αναλογιστικό κέρδος/(ζημιά) προς καταχώρηση στην κατάσταση λοιπών συνολικών εισοδημάτων	1.678.073	13.622	1.691.695	(1.524.347)
Κόστος προϋπηρεσίας	16.883	-	16.883	-
Συνολικό αναλογιστικό κέρδος/(ζημιά) προς καταχώρηση στην κατάσταση λοιπών συνολικών εισοδημάτων	1.694.956	13.622	1.708.578	(1.524.347)
Ανάλυση της κίνησης στον ισολογισμό				
Καθαρή υποχρέωση καταχωρημένη στην αρχή του έτους	3.342.791	42.699	3.385.490	1.879.271
Δαπάνη προς για αναγνώριση στο λογαριασμό συνολικών εισοδημάτων	284.580	3.357	287.937	160.094
Δαπάνη προς καταχώρηση στην κατάσταση λοιπών συνολικών εισοδημάτων	(1.678.073)	(13.622)	(1.691.695)	1.524.347
Εισφορές εργοδότη/πληρωμές οφελημάτων Συμβουλίου	(195.368)	-	(195.368)	(178.222)
Μεταφορά εισφορών από άλλα ταμεία	(16.883)	-	(16.883)	-
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος του έτους	1.737.047	32.434	1.769.481	3.385.490

Στις 31/12/2017 οι σημειώσεις που φαίνονται πιο κάτω και που αφορούν στην μεταβολή της απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων και στην μεταβολή της αναλογιστικής υποχρέωσης κατά τη διάρκεια του έτους δεν έχουν καταχωρηθεί για το εργατικό προσωπικό για το οποίο λειτουργεί το Ταμείο Προνοίας, αφού το Ταμείο Προνοίας του Εργατικού Προσωπικού δεν κατέχει οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο πέραν των ποσών που βρίσκονται πιστωμένα στους λογαριασμούς των μελών του, που να χρηματοδοτεί την εγγύηση που δημιουργείται λόγω της κατοχύρωσης. Επομένως, οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληρωμή που δύναται να προκύψει λόγω της κατοχύρωσης, καλύπτεται από το Συμβούλιο.

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

28. Συνταξιοδοτικά ωφελήματα (συνέχεια)

2017
€

2016
€

Συμφιλίωση του αποτελέσματος για την παρούσα αξία της υποχρέωσης σε σχέση με το προηγούμενο έτος

Αναλογιστική υποχρέωση στην αρχή του έτους	8.728.715	6.908.079
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	229.820	118.908
Εισφορές μελών	62.527	65.013
Κόστος από τόκους	147.991	164.680
Πληρωμές ωφελημάτων	(186.479)	(35.232)
Αναλογιστικό ζημιά – Δημογραφικές παραδοχές	-	2.315.900
Αναλογιστικό κέρδος/(ζημιά) λόγω αλλαγών στις οικονομικές υποθέσεις	(1.168.882)	(477.212)
Αναλογιστικό (κέρδος)/ζημιά – Εμπειρία	(385.081)	(331.421)
Αναλογιστική υποχρέωση στο τέλος του έτους	<u>7.428.611</u>	<u>8.728.715</u>

Αλλαγές στη δίκαιη αξία του ενεργητικού κατά τη διάρκεια του έτους

Δίκαιη αξία ενεργητικού στην αρχή του έτους	5.385.924	5.042.171
Τόκος επί του ενεργητικού	93.231	123.714
Εισφορές Συμβουλίου	195.368	178.222
Εισφορές μελών	62.527	65.013
Πληρωμές ωφελημάτων	(186.479)	(35.232)
Μεταφορά εισφορών από άλλα ταμεία	16.883	-
Αναλογιστικό κέρδος επί του ενεργητικού του	124.110	12.036
Καθαρή αξία περιουσιακών στοιχείων στο τέλος του έτους	<u>5.691.564</u>	<u>5.385.924</u>

Υπαλλήλοι   Εργάτες   Σύνολο

€   €   €

Κατάσταση συνολικών εισοδημάτων (Πρόβλεψη για το 2018)

Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	219.407	2.157	221.564
Καθαρή δαπάνη τόκου	34.119	422	34.541
Καθαρό αναλογιστικό (κέρδος)/ζημιά καταχωρημένο στο έτος	-	-	-
Δαπάνη προς καταχώρηση στην κατάσταση συνολικ. εισοδημάτων	<u>253.526</u>	<u>2.579</u>	<u>256.105</u>

Συμβούλιο Απογετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

28. Συνταξιοδοτικά ωφελήματα (συνέχεια)

Πίνακας παραδοχών - υπαλλήλοι

	Παραδοχές κατά την ημερομηνία αναφοράς: 31/12/2017	Παραδοχές κατά την ημερομηνία αναφοράς: 31/12/2016
Προεξοφλητικό Επιτόκιο	2,00%	1,70%
Πληθωρισμός	2,00%	2,00%
Ολική Αύξηση Μισθών 2017+ : 2018+ :	- 3,25%	1,75% 3,25%
	συμπεριλαμβανομένης κλίμακας για προαγωγές και προσαυξήσεις	συμπεριλαμβανομένης κλίμακας για προαγωγές και προσαυξήσεις 1,25%
Ποσοστό Αύξησης Συντάξεων	1,50% -	1,50% 1,00% για τη συμπληρωματική σύνταξη
Αύξηση Βασικών Ασφαλιστέων Αποδοχών	3,00%	3,00%
Πίνακας Θνησιμότητας	90% του EVK2000	90% του EVK2000

Αλλαγή στην Αναλογιστική Υποχρέωση	Αλλαγή Παραδοχής	Αύξηση Παραδοχής	Μείωση Παραδοχής
Προεξοφλητικό Επιτόκιο	0,50%	Μείωση 9,2%	Αύξηση 11,1%
Αυξήσεις Μισθών	0,50%	Αύξηση 11,9%	Μείωση 12,8%

Πίνακας παραδοχών - εργάτες

	Παραδοχές κατά την ημερομηνία αναφοράς: 31/12/2017	Παραδοχές κατά την ημερομηνία αναφοράς: 31/12/2016
Προεξοφλητικό Επιτόκιο	1,30%	1,30%
Αναμενόμενη Απόδοση Επενδύσεων	1,30%	1,30%
Πληθωρισμός	2,00%	2,00%
Ολική Αύξηση Μισθών	2,25%	2,25%
	συμπεριλαμβανομένης κλίμακας για προαγωγές και προσαυξήσεις	συμπεριλαμβανομένης κλίμακας για προαγωγές και προσαυξήσεις
Πίνακας Θνησιμότητας	-	-

Συμβούλιο Απογετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

29. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

1. Παράγοντες Χρηματοοικονομικού κινδύνου

Οι εργασίες του Συμβουλίου το εκθέτουν σε ποικίλους χρηματοοικονομικούς κινδύνους: κίνδυνο αγοράς (περιλαμβανομένου του κινδύνου επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας.

Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνου του Συμβουλίου επικεντρώνεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματαγορών και αποσκοπεί στη μείωση των πιθανών αρνητικών επιπτώσεων στην οικονομική επίδοση του Συμβουλίου. Η διαχείριση κινδύνου διενεργείται από τη Διεύθυνση του Συμβουλίου σύμφωνα με αρχές που εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η Διεύθυνση του Συμβουλίου αναγνωρίζει, αξιολογεί και αντισταθμίζει τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους σε στενή συνεργασία με τις λειτουργικές μονάδες του Συμβουλίου.

- **Κίνδυνος αγοράς - Κίνδυνος επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές**

Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι ο κίνδυνος η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων να διακυμαίνεται εξαιτίας αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Τα έσοδα και ροή μετρητών από εργασίες του Συμβουλίου είναι εξαρτημένα από αλλαγές στα επιτόκια της αγοράς.

Ο κίνδυνος επιτοκίου του Συμβουλίου προέρχεται από μακροπρόθεσμο δανεισμό. Ο δανεισμός που εκδόθηκε σε κυμαινόμενα επιτόκια εκθέτει το Συμβούλιο σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές. Ο δανεισμός που εκδόθηκε σε σταθερά επιτόκια εκθέτει το Συμβούλιο σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τη δίκαιη αξία.

Η Διεύθυνση του Συμβουλίου παρακολουθεί τις διακυμάνσεις στα επιτόκια σε συνεχή βάση και ενεργεί ανάλογα. Ο Οργανισμός προχώρησε κατά το έτος 2017 στην αγορά υπηρεσιών από ανεξάρτητους Συμβούλους για την ορθολογιστική διαχείριση των ταμειακών του αποθεμάτων με στόχο τη μεγιστοποίηση των αποδόσεων με το ελάχιστο δυνατό χρηματοοικονομικό κίνδυνο

- **Πιστωτικός κίνδυνος**

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει από ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, καταθέσεις σε τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, καθώς και από έκθεση σε πιστώσεις προς πελάτες, περιλαμβανομένων εκκρεμών εισπρακτέων και δεσμευτικών συναλλαγών.

Το Συμβούλιο δεν αναμένει οποιεσδήποτε ζημιές από μη εκπλήρωση υποχρεώσεων εκ μέρους αυτών των συμβαλλόμενων μερών.

- **Κίνδυνος Ρευστότητας**

Ο πιο κάτω πίνακας αναλύει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Συμβουλίου σε σχετικές κατηγορίες λήξεων, με βάση την εναπομένουσα περίοδο κατά την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης μέχρι την ημερομηνία λήξης του συμβολαίου. Τα ποσά που παρουσιάζονται στον πίνακα είναι οι συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές. Υπόλοιπα με λήξη εντός 12 μηνών ισούνται με τις λογιστικές τους αξίες αφού η επίδραση της προεξόφλησης δεν είναι σημαντική.

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

29. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κίνδυνου (συνέχεια)

	Λιγότερο από 1 χρόνο €	Από 1-2 χρόνια €	Από 2-5 Χρόνια €	Πάνω από 5 χρόνια €
Στις 31 Δεκεμβρίου 2016				
Δανεισμός (Κεφάλαιο και τόκος)	8.096.250	8.795.142	30.705.430	117.520.579
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές	<u>5.870.936</u>	-	-	<u>3.385.490</u>
	<u>13.967.186</u>	<u>8.795.142</u>	<u>30.705.430</u>	<u>120.906.069</u>
Στις 31 Δεκεμβρίου 2017				
Δανεισμός (Κεφάλαιο και τόκος)	8.833.280	10.461.810	30.365.430	107.398.768
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές	<u>7.563.218</u>	-	-	<u>1.769.481</u>
	<u>16.396.498</u>	<u>10.461.810</u>	<u>30.365.430</u>	<u>109.168.249</u>

2. Διαχείριση κεφαλαιουχικού κινδύνου

Οι επιδιώξεις του Συμβουλίου όταν διαχειρίζεται κεφάλαια είναι, η διασφάλιση της ικανότητας του Συμβουλίου να συνεχίσει ως δρώσα λειτουργική μονάδα και να διατηρήσει την καταλληλότερη κεφαλαιουχική δομή για να μειώσει το κόστος κεφαλαίου.

Το Συμβούλιο παρακολουθεί το κεφάλαιο στη βάση της σχέσης του δανεισμού ως προς το σύνολο των απασχολούμενων κεφαλαίων. Η σχέση αυτή υπολογίζεται ως ο καθαρός δανεισμός διαιρούμενος με το συνολικό κεφάλαιο. Ο καθαρός δανεισμός υπολογίζεται ως το σύνολο δανεισμού (περιλαμβανομένου 'βραχυπρόθεσμου και μη βραχυπρόθεσμου δανεισμού όπως παρουσιάζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης) μείον βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις και ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα. Το συνολικό κεφάλαιο υπολογίζεται ως 'ίδια κεφάλαια' προσθέτοντας τον καθαρό δανεισμό.

Η σχέση δανεισμού προς το σύνολο απασχολούμενων κεφαλαίων στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 ήταν ως εξής:

	2017 €	2016 €
Σύνολο δανεισμού (Σημ.10)	157.021.151	165.076.133
Μείον: Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις (Σημ.7)	-	-
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών (Σημ.7)	<u>(95.196.850)</u>	<u>(85.143.462)</u>
Καθαρός δανεισμός	61.824.301	79.932.671
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	<u>172.288.013</u>	<u>157.899.515</u>
Σύνολο κεφαλαίου όπως καθορίστηκε από το Συμβούλιο	<u>234.112.314</u>	<u>237.832.186</u>
 Σχέση καθαρού δανεισμού προς το σύνολο απασχολούμενων κεφαλαίων	 <u>26%</u>	 <u>34%</u>

Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

29. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κίνδυνου (συνέχεια)

3. Εκτίμηση δίκαιων αξιών

Ο πιο κάτω πίνακας αναλύει τα χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμούνται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης σε δίκαιη αξία, με βάση τις μεθόδους εκτίμησης.

- Τα στοιχεία εισαγωγής για το περιουσιακό στοιχείο δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς (δηλαδή μη παρατηρήσιμα στοιχεία εισαγωγής).

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Συμβουλίου, τα οποία είναι υπολογισμένα σε δίκαιη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017.

31 Δεκεμβρίου 2017	€
Περιουσιακά στοιχεία	
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:	
- Εμπορικοί τίτλοι	<u>564.297</u>
Σύνολο χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων υπολογισμένα σε δίκαιη αξία	<u>564.297</u>

30. Σημαντικά γεγονότα μεταγενέστερα της ημερομηνίας αναφοράς

Δεν υπήρξαν σημαντικά γεγονότα μεταγενέστερα της ημερομηνίας αναφοράς που να έχουν σχέση με την κατανόηση των οικονομικών καταστάσεων.

31. Συνδεδεμένα Μέρη

Επιπρόσθετα από τις αντιμισθίες του Προέδρου και των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου οι οποίες αναφέρονται στη σημείωση 20 των Οικονομικών Καταστάσεων, το Συμβούλιο έχει καταβάλει ενοίκια έναντι μίσθωσης αποθήκης η οποία είναι εγγεγραμμένη με ποσοστό ¼ επ' ονόματι μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου ως ακολούθως:

	2017 €	2016 €
Ενοίκια αποθήκης (αναλογία μέλους Διοικητικού Συμβουλίου)	<u>1.995</u>	<u>1.995</u>

Δεν γνωρίζουμε να υπήρξαν οποιεσδήποτε άλλες συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη κατά τη διάρκεια του έτους, εκτός από αυτές που αναφέρονται πιο πάνω.